

Књига предмета: **Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју** - првог нивоа студија

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Превенција и третман поремећаја у понашању				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први семестар				
Назив предмета: УВОД У СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ				
Наставник : Славнић С. Светлана; Барлов Б. Ивана				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: средњошколска знања из области друштвених наука, редовно похађање предавања и вежби				
Циљ предмета: Упознавање студената са основним научним сазнањима у области специјалне едукације и рехабилитације, као и у области превенције и третмана поремећаја у социјалном понашању.				
Исход предмета: Усвајање општег научног дискурса специјалне едукације и рехабилитације као основ за даље проучавање посебних едукационо-рехабилитацијских субдисциплина.				
Садржај предмета Предмет и задаци специјалне едукације и рехабилитације; појмовна и терминолошка одређења хендикепа, инвалидности и оштећења; различити приступи у рехабилитацији ометених; Увод у едукацијско – рехабилитационе дисциплине: логопедија, сурдологија, олигофренологија, тифлологија, соматопедија и социопедија. <i>Практична настава:</i> Упознавање и овладавање практичним знањима и вештинама у раду са особама ометеним у развоју.				
Литература: 1. Славнић С. (2008): Увод у специјалну едукацију и рехабилитацију, општи део, СДЗ СЦГ, Београд, 180 страна, ISBN 978-86-84765-23-1 2. Виготски Л. (1996): Основи дефектологије, одабрана поглавља, ЗЗУНС, Београд 5-54 и 99-140 YU ISBN 86-17-05130-2				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 1	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања уз примену савремених техничких средстава, вежбе.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	писмени испит		40
практична настава	10	усмени испит		20
колоквијуми	25			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први семестар			
Назив предмета: ОСНОВИ СОЦИОЛОГИЈЕ			
Наставник: Филиповић Р. Мирко			
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: средњошколска знања из области друштвених наука			
Циљ предмета Упознавање са основним социолошким појмовима, класичним и савременим социолошким теоријама, унапређење разумевања сложеног и динамичног друштвеног света, уз повезивање примарног искуства студената са академским социолошким знањем.			
Исход предмета Способност примене социолошке имагинације кроз сагледавање друштвених појава и образаца понашања у широј друштвеној перспективи, разумевање друштвене природе људских проблема и објективније вредновање иницијатива социјалне политике.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социолошко становиште, Методи социолошког истраживања, Култура и друштво, Свет у промени, Друштвена интеракција и свакодневни живот, Социологија тела, Друштвена стратификација, Социологија сиромаштва, Сиромаштво и друштвена изопштеност, Социологија девијантног понашања, Обрасци криминала у савременом друштву, Род и сексуалност, Род и друштвена неједнакост, Породица и брак, Раса, етничка припадност и миграције, Рад и економски живот, Моћ, политика и држава, Модерне организације, Образовање, Масовни медији и комуникација, Социологија религије, Градови и урбанизација, Новији развој социолошке мисли			
Литература: 1. Гиденс, Е., Социологија (Одабрани делови), Економски факултет, 749 страна, Београд, 2002. ISBN 86-403-0521-8.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 0	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, уз видео презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Писмени испит	50
практична настава		Усмени испит	10
колоквијуми	20		
семинари	10		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први семестар				
Назив предмета: УВОД У ПЕДАГОГИЈУ				
Наставник: Гашић-Павишић Ж. Слободанка				
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: нема посебних услова				
Циљ предмета: Упознавање са основним педагошким појмовима и савременим схватањима о васпитном процесу и факторима који га одређују; стицање и развијање знања, вештина и ставова потребних за успешну комуникацију у васпитно-образовном процесу и за стварање продуктивне средине за учење и управљање њом, као и за уважавање посебних васпитно-образовне потреба деце са сметњама у развоју; оспособљавање студената за самостално коришћење педагошке литературе и увођење у методологију емпиријског истраживања педагошких појава.				
Исход предмета: Стицање знања из области педагогије које ће бити основа за даље студије у области специјалне педагогије.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава:</i> Основни педагошки појмови: васпитање, образовање, социјализација, хуманистички и функционални приступ васпитању; Развој педагогије као науке; Васпитно-образовни систем, школа и друштво; Систем васпитних циљева и задатака у васпитно-образовном процесу у школи; Васпитне методе; Комуникација у васпитно-образовном процесу; Социјални односи у разреду; Руковођење разредом; Основни појмови из дидактике- настава, наставни програм, наставне методе, облици организације наставног рада. Породица и школа; Инклузивно и мултикултурално образовање; Наставник као професија.				
<i>Практична настава:</i> Вежбе - посматрање васпитно-образовног рада у предшколским установама и школама, примена истраживачких техника и инструмената у изради семинарских радова, усмено и писмено извештавање о обрађеним темама, организовање педагошких трибина				
Литература				
1. Трнавац, Н., Ђорђевић, Ј., Педагогија, Научна књига комерц, 344 страна, Београд, 2005. ISBN 86-7504-012-1.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 0	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе:				
предавања, дискусије, индивидуални и групни истраживачки рад студената, усмено излагање студената, видео-презентације, посматрање наставног рада у редовним и специјалним предшколским установама и школама, самостални рад студената на стручним текстовима				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
Активност у току предавања	10	писмени испит	60	
Практична настава	10			
Семинари	20			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Превенција и третман поремећаја понашања			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први семестар			
Назив предмета: УВОД У ОПШТУ ПСИХОЛОГИЈУ			
Наставник: Драгојевић М. Нада			
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Средњошколска знања из области друштвених наука			
Циљ предмета Разумевање предмета и метода опште психологије и упознавање с основним појмовима опште психологије и посебних психолошких дисциплина.			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену психолошких знања у практичном раду специјалног едукатора и рехабилитатора.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет психологије, преглед психолошких праваца, методе и технике психолошког истраживања, психолошки процеси (опажање, учење, памћење и заборављање, мишљење и интелигенција, емоције, мотивација), основни појмови социјалне психологије, основни појмови психологије личности <i>Вежбе:</i> Практична примена садржаја који се обрађује у оквиру теоријске наставе.			
Литература 1. Требјешанин, Ж., Драгојевић, Н., Ханак, Н., Увод у општу психологију, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, 279 страна, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-68-5. 2. Требјешанин, Ж., Речник психологије, Стубови културе, 551 страна, Београд, 2004. ISBN 978-86-7979-226-6.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: класична блок настава, излагање презентација и приказа, дебате о појединим темама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Превенција и третман поремећаја понашања			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први и други семестар			
Назив предмета: ФИЗИОЛОГИЈА СА АНАТОМИЈОМ			
Наставник: Јовановић М. Томислав			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: средњошколска знања из области природних наука			
Циљ предмета: Стицање основних знања о грађи човековог организма, улогама појединих функционалних система и механизма њиховог функционисања, односима између функционалних система као и односу организма као целине према околини.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за разумевање биолошког модела ометености, познавањем органских основа сензорних, моторних и интелектуалних оштећења.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Организација и општи план тела; Организација ћелије и улоге појединих ћелијских структура; Телесна течност; Мишићни систем; Нервни систем; Специфичност чула; Ендокрини систем; Репродуктивни систем, терморегулатива и метаболизам; Облици понашања			
Литература:			
1. Јовановић, Т., Медицинска физиологија, Дефектолошки факултет, 480 страна, Београд, 2004. ISBN 86-80113-40-9.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 0	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе:			
Класичан едукативни метод, уз коришћење видео презентације и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
колоквијуми	30	усмени	10

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Превенција и третман поремећаја понашања			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први и други семестар			
Назив предмета: ХУМАНА ГЕНЕТИКА			
Наставник: Нинковић Р. Нинковић; Максић М. Јасмина			
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Базична знања из биологије			
Циљ предмета: Разумевање удела генетског (наследног) у реализацији биопотенцијала сваке јединке и поремећајима раста и развоја јединке са изоловано/комбинованим оштећењима. Упознавање са методама молекуларне генетике и њихове примене у раној дијагнози и третману.			
Исход предмета Оспособљавање свршених студената за опсервацију и препознавање генетског у поремећајима раста и развоја (аномалија и наследних болести) и појединачни или тимски рад са другим специјалностима, од генетског саветовалишта до прављења и реализације програма превенције.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Пут детерминације раста и развоја јединке; Основни принципи наслеђивања; ДНК као наследна супстанца, генетски код; Ген-појам, структура, функције; Ген-протеин-фенотип.; Регулација и интеракције, променљивост; Хумани геном; Мутације гена-спонтане, индуковане. Мутагенеза; Моногенске болести и типови наслеђивања; Подела болести по типу инсуфицијентног протеина; Мултифакторијалне болести; Гени и популације; Популациони скрининг и пренатална дијагноза (индикације и методе); Примена метода савремене молекуларне генетике; Генетска дијагноза и саветовалиште; Онкогенетика. Имуногенетика; Бихејвиорална генетика; Генетски и негенетски узроци поремећаја говора; Генетски и негенетски узроци поремећаја слуха; Генетски и негенетски узроци поремећаја вида; Генетски и негенетски узроци менталне ретардације. <i>Практична настава:</i> Ћелија-генетски аспект; Хромозоми, номенклатура, методе анализе; Гаметогенеза; Мутације хромозома; Хромозомске болести; Митохондријална ДНК; Митохондријалне болести; Полна детерминација и диференцијација; Трудноћа; Тератогенеза; Перинатална патологија; Новорођенче; Конгениталне аномалије.			
Литература 1. Нинковић, Д., Медицинска генетика, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, 381 страна, Београд, 2007. ISBN 978-86-80113-55-5. 2. Нинковић, Д., Медицинска генетика, општи део, Завод за уџбенике и наставна средства, 148 страна, Београд, 2000. ISBN 86-17-08237-2. 3. Маринковић, Д., Генетика, Научна књига, 494 стране, Београд, 1989. ISBN 86-23-23058-2.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Усмено излагање, видео презентација, дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5		
колоквијуми	20		
семинари	10		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Превенција и третман поремећаја понашања				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први и други семестар				
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				
Наставник: Фурунић Ђ. Мирјана				
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: средњошколско знање енглеског језика				
Циљ предмета: Усавршавање знања енглеског језика, разумевање стручног текста на енглеском језику и савлађивање читања, говора и писања на енглеском језику у области струке.				
Исход предмета: Оспособљеност студената за разумевање стручног текста на енглеском језику, читање, говор и писано изражавања на енглеском језику у области струке и способност превођења стручног текста.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Обрада стручних текстова из области специјалне едукације и рехабилитације. 2. Граматика енглеског језика која укључује сва глаголска времена, безличне глаголске облике, погодбене реченице, директан и индиректан говор, пасив, непотпуне глаголе, члан, предлоге, прилоге, нека ортографска правила.				
Литература: 1. Пејић, З., Енглески језик за дефектологе, Научна књига нова, 391 страна, Београд, 2001. ISBN 86-83645-02-9. 2. Поповић, Љ., Мирић, В., Граматика енглеског језика са вежбањима, Завет, 312 страна, Београд, 1995. ISBN 86-7034-015-1. 3. Murphy, R., English grammar in use, Cambridge University Press, Cambridge, 2004. web site: English Grammar Online for you < http://www.ego4u.com >				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 0	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Класичан едукативни метод, уз коришћење видео презентације и активно укључивање студената у рад.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена	
активност у току предавања	20	писмени испит	50	
колоквијуми	20	усмени	10	

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Превенција и третман поремећаја понашања, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први и други семестар			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА СА ОСНОВАМА СТАТИСТИКЕ			
Наставник: Требјешанин М. Жарко, Ментус С. Татјана, Теовановић С. Предраг			
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Средњошколска знања из области друштвених наука			
Циљ предмета Упознавање са методологијом научних истраживања, усвајање знања о основним методолошким моделима и оспособљавање за примену основних статистичких метода за обраду података.			
Исход предмета Стицање знања и вештина потребних за самостално осмишљавање нацрта и извођење истраживања, као и правилне примене основних статистичких метода за обраду података.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови научне методологије; типови нацрта истраживања; посебне методе и технике; методе и технике дескриптивне статистике и статистике закључивања <i>Практична настава:</i> Самостална израда нацрта истраживања и вежбање у примени статистичких процедура у обради конкретних података.			
Литература 1. Тодоровић, Д., Методологија, Филозофски факултет, ЛЕП, 499 страна, Београд, 1998. ISBN 978-86-83797-67-7.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 1	Вежбе: 3	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методје извођења наставе Предавања, уз вежбе у примени статистичких поступака			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	10		
колоквијуми	20		
семинари	5		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, други семестар				
Назив предмета: УВОД У РАЗВОЈНУ ПСИХОЛОГИЈУ				
Наставник: Матејић-Ђуричић Ж. Зорица; Стојковић Б. Ирена				
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: усвојени основни појмови опште психологије				
Циљ предмета Разумевање детерминанти и законитости нормативног психичког развоја детета и стицање основних знања о развоју виших менталних функција.				
Исход предмета Усвајање општих оквира нормативног развоја као основе за разумевање развојних одступања, заостајања и поремећаја у развоју.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски и савремени оквир развоја; Појам развоја; Модели објашњења; Опште законитости развоја; Развој и васпитање; Посебне стратегије за испитивање развоја (лонгитудинални, хоризонтални и комбиновани приступ) <i>Практична настава:</i> Практична примена садржаја који се обрађује у оквиру теоријске наставе.				
Литература 1. Матејић-Ђуричић, З., Развојна психологија, општи део, Дефектолошки факултет, 85 страна, Београд, 1994. ISBN 86-80113-19-0.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Класична настава, презентације, дебате о појединим темама				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	5	писмени испит	50	
практична настава	10	усмени испит	10	
колоквијуми	20			
Семинарски рад	5			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, други семестар			
Назив предмета: УВОД У ПЕДАГОШКУ ПСИХОЛОГИЈУ			
Наставник: Арсеновић Павловић И. Марина; Антић В. Слободанка			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Базично познавање опште и развојне психологије			
Циљ предмета Упознавање са базичним информацијама из педагошке психологије, са посебним нагласком на разумевању и тумачењу класичних и савремених теоријских и емпиријских приступа у области.			
Исход предмета Оспособљеност будућих специјалних едукатора и рехабилитатора за: а) сарадњу са психолозима-практичарима и другим стручњацима, б) организовање смисленог истраживања проблема, в) дизајнирање и имплементирање иновативних програма у васпитно-образовној пракси, г) учествовање у планирању и анализи развоја образовања и његовој подршци, д) разумевање школе као институције и извора подршке или баријере индивидуалног и социјалног развоја.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет, задаци и историјски развој педагошке психологије, Основни психолошки приступи примењени у школском контексту, образовање као средство друштвених промена, Учење у школском контексту (појам трансфера, готовост за учење, облици социјалног учења и прелазни облици учења) образовање даровите деце, образовање псевдоретардиране деце и деце са специфичним сметњама у учењу, Мотивационо-социјални процеси у школи, Психологија наставника, Психолошке основе учења различитих наставних предмета и конструисања уџбеника <i>Практична настава:</i> Методе истраживања у педагошкој психологији, Иновације у настави и њихова примена у конструкцији знања, Тестови способности, примена и критика, нови приступи у изучавању способности, Мерење и процена постигнућа, исходи образовања, облици и принципи конструисања тестова знања, Анализа односа међу ученицима-социометријски приступ, Оптерећеност ученика у школи, мерење и последице			
Литература 1. Арсеновић Павловић, М., Одабрана поглавља из педагошке психологије (ауторизована скрипта), 2007. 2. Вучић, Л., Педагошка психологија, Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије, 2007. ISBN 978-86-83797-61-5.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања уз примену савремених техничких средстава и практичне вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	10		
колоквијуми	15		
семинарски радови	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први и други семестар			
Назив предмета: ПЕДАГОГИЈА ОСОБА ОМЕТЕНИХ У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Аничих Б. Лазар; Ђорђевић В. Мирјана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Циљ предмета је да студенти стекну основна теоријско-методолошка знања из области специјалне едукације деце, омладине и одраслих ометених у менталном развоју, као и да овладају појединим сегментима концептуалног приступа менталној ометености, савременог система васпитања и образовања, специфичним потешкоћама у учењу и развоју, савремене организације планирања и програмирања, поставкама специјалне дидактике и модела организације наставе и да сагледају улогу перманентног стручног у савршавања васпитача, наставника и стручних сарадника у установама које су компетентне за децу и омладину ометену у развоју.			
Исход предмета: Очекујемо да на основу стечених знања, схватања, анализе, синтезе, имплементације и евалуације свих релевантних параметара, студент стекне базичне информације, које ће допринети да на крају студија може бити компетентан васпитач, наставник и стручни сарадник у предшколским установама, као и специјализованим и редовним, основним и средњим школама.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Теоријске и научне поставке, однос према другим дисциплинама и сродним научним подручјима; Однос према васпитању и образовању хендикепираних, а посебно ментално ометених особа кроз историју: теоријски оквири и практичне импликације; Концепт менталне ометености (дефиниције, класификације, терминологија, етиологија и епидемиологија; Систем понашања; социјализација и социјални развој; екологија људског развоја; социјална компетенција; Методологија научно-истраживачког рада у педагогији особа ометених у менталном развоју; Савремени систем васпитања и образовања особа ометених у менталном развоју; савремена постављеност циљева и задатака васпитања и образовања и њихова операционализација (когнитивни, афективни и психомоторички аспекти); Едукација лица са специфичним потешкоћама (сметњама) у учењу и развоју: теоријски оквир и анализа досадашњих истраживања; способност социјализације; породица и кућни тренинг; Савремена организација, планирање и програмирање корективног педагошког рада и иновирање програмских садржаја; Удруженост менталне ометености са другим сметњама у развоју: истраживања сазнајних, моторичких и образовних карактеристика и практичних импликација; Васпитање и образовање деце повређеног мозга; Специјална дидактика и специфичности наставног рада са децом и омладином ометеном у менталном развоју; Перманентно стручно у савршавање васпитача, наставника и стручних сарадника у установама за децу и омладину ометену у менталном развоју			
Практична настава: вежбе ће се реализовати у наставним базама Факултета (предшколске установе, специјализоване и редовне)			
Литература: 1. Ђорђевић, А., Педагогија ментално ретардираних (одабрана поглавља), стр. 5-20, Дефектолошки факултет, Београд, 1986. Нема ISBN. 2. Шимлеша, П. Борић А., Педагогија, педагошко-књижевни збор, стр. 389-403, Загреб, 1978. Нема ISBN. 3. Радуловић, К., Ментална заосталост, стр. 37-50, Научна књига, Београд, 1991. ISBN 86-23-60111-4 4. Корлает, Ј., Педагогија дјеце повријеђена мозга, стр 9-76, Факултет за дефектологију, Загреб, 1976. (Свеуч. наклада Либер, Загреб, 528/сл, бр.02-577/1) Нема ISBN. 5. Ибралић, Ф., Смајић, М., Особе са интелектуалним тешкоћама: контекстуални приступ, стр. 12-41, 59-63, 64-76, 102-125, Едукацијско-рехабилитацијски факултет Тузла, 2007. ISBN 978-9958-656-34-7 6. Ковачевић, В., Станчић, В., Мејовшек, М., Основе теорије дефектологије, стр. 1-9, 13-22, 39-53, 174-182, 205-227, Факултет за дефектологију, Загреб, 1988. ISBN 86-0251 7. Хрњица, С. ур., Школа по мери детета, стр. 9-42, Институт за психологију ФФ, „Save the Children“, 2004. ISBN 86-83713-35-0 8. Аничих, Л. Пример обраде наставне јединице у СОШ за лако МР децу и омладину, стр. 88-94, ДТП, Београд, 1979. YU ISSN 0038-6936 9. Аничих, Л. Осврт на нека истраживања етиологије менталне ретардације, Зборник радова, стр. 174-177, Дефектолошки факултет, Београд, 1980. Нема ISBN.			
Број часова активне наставе			Остали
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, презентације, видео прикази уз примену методе разговора и методе практичних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит или	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	10		
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити, наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима; Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењима вида; Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа; Логопедија				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, трећи семестар				
Назив предмета: НЕУРОЛОГИЈА				
Наставник: Ишпановић-Радојковић Т. Вероника, Краић-Гузина Б. Андреа				
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: основна знања из физиологије са анатомијом нервног система				
Циљ предмета: Разумевање етиопатогенезе болести нервног и мишићног система, начина испољавања, тока и прогнозе ових болести, у циљу препознавања најчешћих неуролошких обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.				
Исход предмета: Оспособљеност студената препознавање најчешћих неуролошких обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Неуролошке основе, семиотика, ток и прогноза урођених и стечених болести нервног система, које представљају најчешће узроке привременог или трајног хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију; обољења која су праћена застојем у развоју менталних способности обољења/оштећења централног и периферног нервног система која доводе до привременог или трајног поремећаја моторних способности; обољења/оштећења можданих живаца, посебно чула слуха и слушних путева који доводе до оштећења слуха и говорних способности и чула вида и видних путева који доводе до оштећења вида. <i>Практична настава:</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе				
Литература 1. Радојичић, Б., Клиничка неурологија за студенте медицине, Elit-Medica, Београд, Београд, 2003. ISBN 86-7222-020-X 2. Чусид, Ј., Де Грот, Ј., Корелативна неуроанатомија и функционална неурологија (стручни редактор: В. Ишпановић Радојковић), Савремена администрација, 618 страна, Београд, 1990. ISBN 86-387-0168-3.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	5	писмени испит	40	
практична настава	5	усмени испит	20	
колоквијуми	30			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, четврти семестар				
Назив предмета: ПСИХИЈАТРИЈА				
Наставник: Краигхер-Гузина Б. Андреа				
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: основна знања из опште и развојне психологије				
Циљ предмета Разумевање етиопатогенезе психијатријских болести, начина испољавања, тока и прогнозе ових болести, у циљу препознавања (дијагностика и диференцијална дијагностика) најчешћих психијатријских обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.				
Исход предмета Оспособљеност студената да препознају најчешћа психијатријска обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и примена ових знања у специјалном едукативном третману и рехабилитацији.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Семiotика, ток и прогноза психијатријских обољења која су урођена или стечена у раним периодима или касније у току живота и представљају најчешће узроке привременог или трајног хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију (ментална ретардација, аутизам, органски психосиндроми, деменције); психијатријски поремећаји у детињству и младости, укључујући основне принципе превенције и терапије менталних поремећаја <i>Практична настава:</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе				
Литература 1. Краигхер-Гузина, А., Психијатрија за дефектологе (одабрана поглавља), Научна књига Комерц, 204 стране, Београд, 2007. ISBN 978-86-7504-016-3. 2. Симић-Лазић, Д., Психијатрија за дефектологе (одабрана поглавља) ЗУНС, Београд, 2006. ISBN 86-7558-024-X.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	5	писмени испит	40	
практична настава	5	усмени испит	20	
колоквијуми	30			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењима вида; Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, трећи семестар			
Назив предмета: УВОД У НЕУРОПСИХОЛОГИЈУ			
Наставник: Крстић С. Надежда, Ишпановић-Радојковић Т. Вероника			
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: основна знања из физиологије нервног система, опште психологије и неурологије			
Циљ предмета Упознавање са неуробиолошким основама менталних процеса и структуром процеса когнитивне обраде који леже у основи 'нормалних' и 'патолошких' сазнајних и извршних способности човека			
Исход предмета Базично разумевање природе и карактера промена на којима се заснивају атипични/патолошки обрасци менталног функционисања и понашања, раумевање доприноса неурокогнитивних истраживања сагледавању измењених психичких функција			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам когнитивних наука, историјски развој, истраживачки приступи, методе и технике неуропсихологије, основе закључивања; принципи церебралне функционалне организације; функционалне поделе коре и разлике између хемисфера; неурокогнитивни дефицити код окципиталних, паријеталних, темпоралних и фронталних озола мозга; неурокогнитивна структура памћења; неурокогнитивна структура егзекутивних функција; неурокогнитивна структура емоција; основе неуропсихолошке рехабилитације. <i>Практична настава(вежбе):</i> Анализа теоријских поставки из текстова обухваћених литературом;. клиничке студије случаја			
Литература 1. Крстић, Н., Увод у неуропсихологију, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Предавања са видео подршком, интерактивни рад на задатим текстовима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испит	20
колоквијуми	30	

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, трећи и четврти семестар			
Назив предмета: МЕТОДИКА ВАСПИТНОГ РАДА СА ЛАКО ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНОМ ДЕЦОМ			
Наставник: Каљача С. Светлана; Дучић З. Бојан			
Статус предмета: обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: положен испит из предмета <i>Педагогија особа ометених у менталном развоју</i>			
Циљ предмета Циљ предмета је оспособљавање студената за припрему, реализацију и евалуацију васпитног рада у складу са потребама и могућностима деце ометене у менталном развоју, као и за учешће у изради прописане документације на основу које се овај процес одвија.			
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да реализују процес васпитања, примењују савремене стратегије васпитања, учествују у креирању индивидуалних планова и програма васпитног рада и евалуацији ефеката васпитног процеса.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Васпитање (појмовно одређење и садржаји васпитања; циљ и задаци васпитања; принципи васпитног процеса) План и програм васпитног рада са лако ментално ометеном децом у нашој средини и у земљама окружења; чиниоци васпитног процеса; стратегије и методе васпитања; евалуација и вредновање васпитног процеса; васпитни рад са децом и младима са вишеструким поремећајима у развоју. <i>Практична настава:</i> Вежбе предвиђају реализацију васпитног рада у непосредном контакту са децом, уз подршку ментора			
Литература 1. Вилотијевић, М., Дидактика, књига 1, одабрана поглавља, стр. 53-67; стр 349-442, Учитељски факултет, Београд, 1999. ID 73129996 2. Богнар, Ј., Методика одгоја, 199 страна, Педагошки факултет, Осиек, 2001. ISBN 953-6456-16-8 3. Жунић-Павловић и сар., Осујеђеност социјалног развоја и поремећаји понашања деце ометене у развоју у: Сметње и поремећаји код деце ометене у развоју, стр. 267-306, Дефектолошки факултет, Београд, 2005. ISBN 86-80113-42-5			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултације, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5		
практична настава	20	усмени испит	40
колоквијум-и	30	
семинар-и	5		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа; Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида; Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима; Логопедија.				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, трећи семестар				
Назив предмета: УВОД У РЕХАБИЛИТАЦИЈУ ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕГЕНИХ ОСОБА				
Наставник: Глумбић П. Ненад; Ђорђевић В. Мирјана				
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ:4				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенте оспособи за разумевање феномена интелектуалне ометености у контексту ширег, социјалног модела ометености. Студенти се оспособљавају да препознају развојне карактеристике интелектуално ометених особа, коморбидитет и диференцијално-дијагностичке аспекте интелектуалне ометености и других облика ометености и да стечено знање примене у будућем раду.				
Исход предмета Савладавањем наставног програма студент стиче базична знања из области интелектуалне ометености која су му потребна за разумевање стручно-апликативних предмета на вишим годинама студија.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Терминолошка разграничења у области интелектуалне ометености; Дефиниција и класификација интелектуалне ометености у ICD-10; DSM-IV-TR i AAIDD; Етиологија интелектуалне ометености; Преваленција интелектуалне ометености; Сензорна оштећења код деце са интелектуалном ометеношћу; Телесна инвалидност и интелектуална ометеност; Гносогена патологија вербалне комуникације; Специфичност односа интелектуалне ометености и аутизма; Рани развој деце са интелектуалном ометеношћу; Школовање деце са интелектуалном ометеношћу; Одрасле и остареле особе са интелектуалном ометеношћу. <i>Практична настава: Вежбе</i> Посета установама за специјалну едукацију и рехабилитацију деце са интелектуалном ометеношћу (успостављање контакта са интелектуално ометеним особама; уочавање специфичних развојних карактеристика и коморбидних стања, класификација интелектуалне ометености на основу категоријског приступа феномену ометености).				
Литература 1. Глумбић, Н., Одрасле особе са аутизмом, Издавачка агенција „Град“, Крагујевац. (одабрана поглавља, стр. 9-69), 2006. ISBN 86-86075-01-0. 2. Пијаже Ж., Инхледер Б., Интелектуални развој детета, ЗУНС, Београд. (стр. 7-57 и 121-130), 1988. ISBN 86-00771-0. 3. Глумбић, Н., Судбина менталне ретардације у политички коректном дискурсу, Истраживања у дефектологији, ЦИДД, Београд, вол. 4, бр. 6, стр. 11-21, 2005. ISSN 1451-3285. 4. Глумбић Н., Детекција и дијагностика аутистичног поремећаја код слепе и слабовиде деце, Истраживања у дефектологији, ЦИДД, Београд, вол. 4, бр. 7, стр.141-151, 2005. ISSN 1451-3285. 5. Глумбић Н., Савремени концепт односа менталне ретардације и аутизма, у књизи „Аутизам данас“ (уредници С. Бојанин, Н. Глумбић, Ј. Riachaud), ЗУНС, Београд, стр. 167-187, 2001. ISBN 86-17-09059-6.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит	40	
колоквијум-и	40		
семинар-и				

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, четврти семестар				
Назив предмета: РЕХАБИЛИТАЦИЈА ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНИХ ОСОБА				
Наставник: Глумбић П. Ненад; Ђорђевић В. Мирјана				
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: Положен испит из <i>Увода у рехабилитацију интелектуално ометених особа</i>				
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да се студенти упознају са основним развојним приступима феномену интелектуалне ометености, као и облицима специјално-педагошког и рехабилитационог рада са децом и одраслим особама успореног когнитивног развоја.				
Исход предмета По завршетку наставе из овог предмета од студента се очекује да буде способан да утврди развојни ниво особе успореног когнитивног развоја; да на правилан начин тумачи налазе других стручњака у мултидисциплинарном тиму и да препозна облике стигматизације интелектуално ометених особа.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развојни приступ интелектуалној ометености; Теорија стадијума у сазнајном развоју; Хипотеза сличних структура; Хипотеза сличних секвенци; Персонално-мотивациони чиниоци; Функционална интелектуална ометеност; Концепт успореног когнитивног развоја; Облици рада са децом успореног когнитивног развоја; Етичке дилеме у превенцији и третману ометености. <i>Практична настава: Вежбе</i> Примена теорије стадијума у процени и рехабилитацији деце успореног когнитивног развоја, деце с лаком интелектуалном ометеношћу и деце са вишеструким поремећајима.				
Литература 1. Глумбић Н. и сар., Теорија ума деце са посебним потребама, одабрана поглавља, стр. 9-28 и 46-60. ЦИДД, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-79-1. 2. Глигоровић М., Глумбић Н. и сар., Специфичне сметње у учењу код деце млађег школског узраста, стр. 415-523, у: “Сметње у развоју код деце млађег школског узраста” (Голубовић С. и група аутора), Дефектолошки факултет, Београд, 2005. ISBN 86-80113-42-5. 3. Глумбић Н., Етичке дилеме у превенцији и третману ометености, у зборнику „Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији“ стр. 187-212, (уредник З. Матејић-Ђуричић), ЦИДД, Београд, 2007. ISBN 978-86-80113-67-8.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит		40
колоквијум-и	40		
семинар-и				

Студијски програми: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида; Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима				
Врста и ниво студија: основне академске студије, трећи и четврти семестар				
Назив предмета: ОСНОВИ ПОРЕМЕЋАЈА КОМУНИКАЦИЈЕ				
Наставник: Јовановић-Симић Ђ. Надица; Ивана Терзић				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 8				
Услов: нема				
Циљ предмета				
Циљ предмета је да се студенти упознају са основним теориским знањима из области говорно-језичке комуникације и патологије комуникације.				
Исход предмета:				
Савладавањем програма предмета “Основи поремећаја комуникације“ студенти би овладали знањима о савременом схватању говорно језичке комуникације: теорије, дефиниције, класификације, преваленција, као и базичним информацијама о врстама поремећаја комуникације, као и знањима о специфичности поремећаја комуникације код различитих врста хендикеп са којима ће радити у пракси. Такође, програм треба да да студентима основу за савладавање теоријских и практичних знања, за праћење и савладавање програма уско стручних предмета на каснијим годинама студија.				
Садржај предмета: Основе теорије логопедије; теорије комуникације; вербална комуникација: нивои и врсте комуникације; систем средстава вербалне комуникације; фактори развоја вербалне комуникације; праћење развоја вербалне комуникације; поремећаји вербалне комуникације: дефиниција, терминологија, класификација; поремећаји вербалне комуникације код особа са менталном ретардацијом; поремећаји вербалне комуникације код особа са оштећењем слуха; поремећаји вербалне комуникације код особа са оштећењем вида; поремећаји вербалне комуникације код особа са моторичким поремећајима; поремећаји вербалне комуникације код особа са типичним развојем; диференцијална дијагностика у логопедији; принципи логопедске превентиве, дијагностике и третмана.				
<i>Практична настава: Вежбе,</i> Оспособљавање студената да у пракси препознају и разликују поремећаје вербалне комуникације код свих врста хендикеп.				
Литература				
1. Јовановић-Симић, Н., Атипичан језички развој, ДДС, Београд, 2008. ISBN 978-86-84765-22-4				
2. Керамичевски, С., Општа логопедија, Научна књига, Београд, 1990. ISBN 86-23-60084-3				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе				
Предавања, вежбе, консултације, power point- презентације				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит	50	
практична настава	10	усмени испит		
колоквијум-и	30		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, трећи и четврти семестар				
Назив предмета: ОСНОВИ ЕДУКАЦИЈЕ И РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ ОСОБА СА МОТОРИЧКИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА				
Наставник: Стошљевић Л. Миодраг				
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: без услова				
Циљ предмета: да студент стекне корпус чињеница о историјском развоју специјалне едукације и рехабилитације, као науке; елементарна знања о анатомији и неуропсихологији моторног функционисања; основне технике детекције, дијагностике са прогностиком, едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима. Стицање вештина студента које се односе на игре и играчке за децу са моторичким поремећајима тј. на терапију игром („play teraphy“) као и на знања која се односе на спорт и рекреацију ових лица.				
Исход предмета: студент ће овладати елементарним знањима из теорије специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима и основним техникама које се односе на детекцију, дијагностику, едукацију и рехабилитацију ових особа.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Преглед општег и специјалног историјског развоја специјалне едукације и рехабилитације. Анатомске и физиолошке основе моторног функционисања човека. Неуропсихологија моторног функционисања човека. Појам, предмет и задатак специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима. Делокруг рада специјалног педагога – соматопеда. Детекција особа са моторичким поремећајима. Дијагностика са прогностиком особа са моторичким поремећајима. Класификација особа са моторичким поремећајима. Клиничка слика особа са моторичким поремећајима. Специјално-едукативни рад са особама са моторичким поремећајима. Клинички рад са особама са моторичким поремећајима. Игре и играчке за децу са моторичким поремећајима. Спорт и рекреација особа са моторичким поремећајима.				
Литература 1. Стошљевић, Л., Рапаић, Д., Стошљевић, М., Николић, С., Соматопедија, II допуњено издање Научна књига, Београд, 1997. ISBN 86-23-60166-1. 2. Стошљевић, Л. и сар., Процена способности особа са моторичким поремећајима, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 2006. ISBN 86-80113-48-4. 3. Стошљевић, М., Ученици са потешкоћама у учењу, Кабинет „Стошљевић“, Београд, 2004. ISBN 86-905925-0-4. 4. Стошљевић, Л., Иланковић, В., Стошљевић, М., Физичко васпитање, игре и играчке за хендикепирану децу и омладину, Друштво за помоћ МНРО Панчево, 403 стране, Панчево, 1998. ISBN 86-23-60101-7.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 0	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе предавања, клиничка настава, power-point презентација				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит	30	
практична настава	10	усмени испит	30	
колоквијум-и	10			
семинари	10			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењима вида, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, четврти семестар			
Назив предмета: НЕУРОПСИХОЛОГИЈА РАЗВОЈНОГ ДОБА			
Наставник: Крстић С. Надежда, Ишпановић-Радојковић Т. Вероника, Јовановић М. Томислав			
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: основна знања из развојне психологије			
Циљ предмета Упознавање са основним чиниоцима нормалног и патолошког неурокогнитивног сазревања и функционалним основама манифестних облика неурокогнитивних поремећаја у детињем понашању			
Исход предмета Разумевање основе и природе неурокогнитивних поремећаја у детињству, у циљу планирања и усмеравања интервенције код деце ометене у развоју неурокогнитивним ограничењима			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> историјски развој дисциплине, дебата наслеђе-средина у развојној неуропсихологији, импликације за теорију нормалног сазревања; интраутерино и постнатално сазревање мозга; пластичност незрелог мозга; неуробиолошке основе нормалног когнитивног развоја и поступне модуларијације способности; поремећаји церебралног сазревања; карактеристике неурокогнитивних секвела стечених церебралних озледа мозга у детињству (лонгитудиналне студије раних фокалних лезија и затворене повреде главе); развојни поремећаји ; развојни језички поремећаји (истраживања и импликације за нормални развој функције); невербалне сметње учења; развојни поремећаји пажње, развојна диспраксија, развојни поремећаји школских вештина; неурокогнитивна феноменологија код 'психијатријских' поремећаја у развојном добу; неуропсихолошка интервенција и рехабилитација у детињству. <i>Практична настава:</i> Анализа текстова из обавезне литературе према програму предавања			
Литература 1. Крстић, Н., Развојна неуропсихологија, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, 202 стране, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-78-4.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: консултације са студентима	
Методe извођења наставе Предавања уз видео подршку, интерактивна анализа текстова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испит	20
колоквијуми	20		
семинари	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, трећи семестар			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Ивона Р. Милачић-Видојевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова			
Циљ предмет: разумевање развојног приступа у изучавању интелектуалне ометености (ИО), разумевање психо-социјалног развоја особа са ИО, разумевање процеса породичне психо-социјалне адаптације на ометеност чланова породице, изучавање ставова према особама са ИО са нагласком како ставови ограничавају интеграцију и партиципацију у друштву и изучавање начина како се ставови могу мењати и постати позитивнији.			
Исход предмета: студенти ће овладати знањима о психо-социјалном развоју особа са ИО, разумеће процес породичне психо-социјалне адаптације на ометеност чланова породице, развиће свест о сопственим осећањима и ставовима према особама са ИО и стећи ће разумевање конструктивног начина сагледавања живота са ометеношћу.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> развојни приступ у изучавању ИО, поређење нормалног развоја и развоја особа са ИО кроз животни циклус, психо-социјални развој особа са ИО, права и потребе особа са ИО, селф концепт код особа са ИО, природа и развој пријатељства код ИО особа, сексуалност особа са ИО, самозаступање особа са ИО, особа са ИО у породици, ИО особе и стратегије превладавања стреса, ставови према особама са ИО, психолошка процена особа са ИО. <i>Практична настава: Вежбе</i> на основу интервјуа са ИО особама у наставним базама студенти пишу радове који покривају концепте који се обрађују на предавањима; израда личних новина, кратка анализа психосоцијалних аспеката филмова у којима су главни карактери особе са ИО.			
Литература: 1. Милачић-Видојевић, И., Стигма из учтивости, у породицама деце са ометеношћу. У зборнику: „Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији“, стр. 243-263, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 2007. ISBN 978-86-80113-67-8. 2. Шекспир, Р., Психологија ометених у развоју, стр. 17-67, Београд: Нолит, 1979, без ISBN. 3. Хрњица, С., Ометено дете, стр.120-147, Београд: ЗУНС, 1991. ISBN 86-17-01534-9. 4. Хрњица, С., Дете са развојним сметњама у основној школи. стр. 43-111, Београд: Учитељски факултет, 1997. без ISBN.			
			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, интернет, мултимедијалне презентације, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	/	
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, шести семестар			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ДЕЦУ ОМЕТЕНУ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Бројчин Б. Бранислав; Банковић М. Слободан			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да оспособи студенте за припрему, извођење и процењивање ефеката наставе предмета Српски језик у складу са потребама и могућностима деце ометене у интелектуалном развоју.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за реализацију наставног плана и програма предмета Српски језик за децу ометену у интелектуалном развоју. Биће у стању да организују наставни процес, као и да примене специфичне наставне методе, поступке, принципе, средства и облике рада који су примерени способностима и могућностима деце ометене у интелектуалном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет обухвата знања везана за планирање и програмирање у настави српског језика. Поред тога студенти ће упознати карактеристике говора, језика, читања и писања деце ометене у интелектуалном развоју, као начине увођења ове деце у почетно читање и писање. Предмет се бави и начинима развоја културе усменог и писменог изражавања, и усвајањем основних појмова о језику и правопису деце ометене у интелектуалном развоју. Обрада различитих врста текстова, евалуација програма, као и праћење и процењивање развоја ученика такође су у фокусу инересовања овог предмета. <i>Практична настава: Вежбе</i> На вежбама се практично примењују знања стечена теоријском наставом. Тежиште је на практичном извођењу наставних часова предмета Српски језик, али се практично примењују и знања која се односе на процену и праћење ефеката наставе.			
Литература 1. Миладиновић, В., Методика српског језика за лако ментално ретардирану децу, Завод за уџбенике и наставна средства, стр. 15–62; 86–125; 154–321, Београд, 2003. ISBN 86-17-09963-1. 2. Службени гласник РС, Просветни гласник бр. 19, стр. 1–14, Београд, 1993. 3. Бројчин, Б., Савладавање програмских садржаја читања деце млађег школског узраста са лако менталном ретардацијом, Београдска дефектолошка школа 2–3 (4), стр. 133–154, Београд, 2004. ISSN 0354-8759. 4. Бројчин, Б., Читање деце с лако менталном ретардацијом у светлу теорије "Једноставног виђења читања", Истраживања у дефектологији 6, стр. 83–94, Београд, 2005. ISSN 1451-3285. 5. Бројчин, Б., Разумевање говора код деце са лако менталном ретардацијом млађег школског узраста, Београдска дефектолошка школа 2, стр. 141–152, Београд, 2005. ISSN 0354-8759.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 4	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30		
семинар-и	/	/	/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, пети семестар			
Назив предмета: РАНИ ТРЕТМАН И ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ ОМЕТЕНЕ У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Аничих Б. Лазар; Банковић М. Слободан; Ђорђевић В. Мирјана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема услова			
<p>Циљ предмета: У оквиру општег дела предмета, студенти се, кроз теоријску и практичну наставу упознају са примарно и секундарно условљеним сметњама и поремећајима у менталном развоју. Детаљно се обрађују најзначајније појаве, као што су фактори ризика и симптоми ризика, као предикторни фактори психомоторног развоја у предшколском периоду. Предмет обухвата упознавање са актуелним тестовима за процену психомоторног развоја раног дечјег доба, као и програме за стимулацију и оптимизацију психомоторног развоја у раном дечјем добу. У оквиру предмета указује се на значај процене психомоторних способности у предшколском узрасту (моторни, когнитивни, социјални и емоционални развој) и презентују инструменти за ту процену. Кроз практичне часове у оквиру овог предмета студенти се оспособљавају за примену тих инструмената и карактеристичне разлике у тумачењу дијагностичких налаза. Значајан простор овог дела предмета заузима обрада програма који могу утицати на поједине сегменте развоја и/или целокупан развој, уз диференцијално дијагностичке специфичности које одређују њихову примену.</p>			
<p>Исход предмета: Да кроз теоријске и практичне приказе оспособи студенте за самостално коришћење метода дијагностике у циљу детекције и идентификације развојних кашњења и сметњи, примену примерених развојних програма и извођење процене и раног третмана код деце предшколског узраста која испољавају тешкоће у менталном развоју.</p>			
<p>Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клинички аспекти превентиве, детекције, дијагностике, прогностике, класификације и третмана деце ометене у менталном развоју 2. Рани третман деце ометене у менталном развоју (теоријски оквир, подручја сензомоторног, когнитивног, језичког развоја, патронажни третман и институционални третман) 3. Развојна саветовалишта и њихова функција у раном третману деце ометене у менталном развоју 4. Предшколско васпитање деце ометене у менталном развоју (теоријски оквир, циљ и задаци, организација, наставни планови и програми за различите категорије ометености у менталном развоју) 5. Опсервација и припрема деце ометене у менталном развоју за васпитно образовни рад 6. Принципи, методе, средства и помагала у раду са децом ометеном у менталном развоју 7. Игре, играчке и њихова функција у унапређивању васпитно-образовног рада 8. Припрема деце за полазак у школу 9. Планирање и припремање васпитног рада са децом ометеном у менталном развоју <p><i>Практична настава:</i> Вежбе, које ће се изводити у „развојним групама“ у наставним базама Факултета и реализација активности у складу са актуелним планом и програмом васпитно-образовног рада са децом ометеном у менталном развоју.</p> <p><i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</p>			
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрејевић, Д. ур. Рана интервенција у Европи: Трендови у 17 европских земаља, стр. 17-51, Задужбина Андрејевић, Београд, 2005. ISBN 86-7244-512-0 2. Соколовски, Ж., Предшколско васпитање ментално ретардиране деце, стр. 41-58, Савез дефектолога Београда, Београд, 1997. 3. Дошен, Љ., Гачић-Брадић, Д.,(2005): Вртић по мери детета, "Save the Children", стр. 11-67, Београд, 2005. ISBN 86-83939-16-2 4. Знаор, М., Ментално ретардирано дете предшколског узраста: карактеристике развоја, стр. 11-33, 35-52, 125-142, Интерпринт, Београд, 1995. ISBN 86-82263-10-6 5. Основе програма васпитно-образовног рада са ментално заосталом децом предшколског узраста, Просветни гласник РС, бр. 10/83, стр. 1241-1283. 6. Аничих, Л., Теоријске основе и савремене тенденције у васпитању ментално ретардиране деце предшколског узраста, Дани дефектолога СЦГ, Херцег Нови, 2005. (7страна) 7. Мешковић, А., Друштвена брига о дјечи с посебним потребама предшколске доби, маг. теза, стр. 2-46, 52-88, 137-139 Едукацијско-рехабилитацијски факултет, Тузла, 2005. (УДК 364.65-056.2/.3-053.4; 376.2/4-053.4:373.2) 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 4	Вежбе: 4	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: предавања, презентације, видео прикази, уз примену методе разговора и практичних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит или	
практична настава	20	усмени испит	50
семинар-и	20		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: основне академске студије, пети семестар				
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ ВЕШТИНА ЗА ДЕЦУ ОМЕТЕНУ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ				
Наставник: Јапунца-Милисављевић М. Мирјана; Вујанић Б. Емилија				
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 7				
Услов: нема услова				
Циљ предмета Циљ предмета односи се на оспособљавање студената за планирање, припремање, реализацију и евалуацију наставе Вештина у односу на индивидуалне способности деце ометене у интелектуалном развоју.				
Исход предмета Студенти ће моћи самостално да припреме и практично реализују наставу Вештина у складу са индивидуалним способностима, могућностима и потребама деце ометене у интелектуалном развоју.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет, циљ, задаци методике вештина за децу ометену у ИР. Планирање, припремање, програмска структура наставе вештина за децу ометену у ИР. Методички савети за реализацију часа вештина. Облици рада, наставна средства, методе. Вредновање успеха. Шаблон у настави ликовне културе, Ликовни елементи, Медији у настави ликовне културе, Композицијска начела. Развој музичких способности и значај музике и раног музичког васпитања за децу ометену у интелектуалном развоју. Развој физичких способности ученика, основне карактеристике телесног вежбања ученика ометених у ИР. Природни облици кретања, Спортско-техничко образовање ученика ометених у ИР, Корективно педагошки рад физичког васпитања за децу ометену у интелектуалном развоју, Такмичења, Подстицање ученика ометених у ИР на самостално вежбање, Личност специјалног едукатора и рехабилитатора у настави вештина. <i>Вежбе:</i> Обухватају практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе				
Литература 1. Јапунца-Милисављевић, М., Методика наставе вештина за децу ометену у интелектуалном развоју, 240 страна, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-75-3 2. Јапунца-Милисављевић, М., Социјална интеракција, школски успех и настава ликовне културе деце с лаком менталном ретардацијом, Иновације у настави, XIX, стр. 79-87, Учитељски факултет, Београд, 2007. 3. Богдановић, К., Миловановић, Д., Размишљање и стварам, ЗУНС, Београд, 2004. ISBN 86-17-11750-8				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 4	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	5	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит	55	
колоквијум-и	30			
семинар-и				

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, шести семестар			
Назив предмета: МЕТОДИКА ВАСПИТНОГ РАДА СА ТЕЖЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНОМ ДЕЦОМ			
Наставник: Каљача С. Светлана; Дучић З. Бојан			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: положен испит из предмета <i>Методика васпитног рада са лако интелектуално ометеном децом</i>			
Циљ предмета Циљ предмета је едукација студената за извођење, као и учешће у креирању и евалуацији ефеката програма васпитног процеса, процеса радног оспособљавања, као и базичног третмана у складу са потребама и могућностима деце теже ометене у интелектуалном развоју.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да реализују савремене концепте васпитног рада, учествују у дефинисању индивидуалних планова и програма на основу којих се тај процес спроводи, учествују у евалуацији, као и да спроводе савремене процедуре у рехабилитационом третману са децом и младима теже ометеним у интелектуалном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сазнајни развој теже интелектуално ометене деце; Динамика и могућности учења; Могућности развоја социјалних вештина; Стратегије, методе и облици васпитног процеса; Евалуација и вредновање васпитног процеса; Рехабилитациони третман дубоко интелектуално ометене деце; Радно оспособљавање младих са тежом интелектуално ометеношћу. <i>Практична настава: Вежбе</i> Вежбе предвиђају реализацију васпитног рада у непосредном контакту са децом, уз подршку ментора.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Каљача, С., Умерена интелектуална ометеност, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, 179 страна, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-73-9 2. Каљача, С., Глумбић, Н., Динамика развоја лексичког фонда код деце са менталном ретардацијом, Истраживања у дефектологији, бр. 5, стр. 101-112, Београд, 2004. ISSN 1451-3285. 3. Каљача С., Глумбић Н., Карактеристике цртежа деце са умереном менталном ретардацијом, Београдска дефектолошка школа, бр. 1, стр. 117-127, Београд, 2005. ISSN 0354-8759. 4. Каљача, С., Евалуација математичких способности код деце са умереном менталном ретардацијом, Истраживања у дефектологији 6, стр. 123-132, Дефектолошки факултет, Београд, 2005. ISSN 1451-3285. 5. Каљача, С., Методски приступ у овладавању школским вештинама и ефикасност његове примене код деце ометене у менталном развоју, Београдска дефектолошка школа, бр. 3, стр. 117-126. Београд, 2005. ISSN 0354-8759. 6. Каљача, С., Специфичности визуелне дискриминације код деце са умереном менталном ретардацијом, Београдска дефектолошка школа, бр. 2, стр. 143-151, Београд, 2006. ISSN 0354-8759. 7. Каљача, С., Индивидуални приступ у третману особа теже ометених у менталном развоју у: Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији, стр. 213-226, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2007. ISBN 978-86-80113-67-8 8. Глумбић, Н., Каљача, С., Жунић-Павловић, В., Ометена деца: жртве вршњачког насиља, Београдска дефектолошка школа, бр. 2, стр. 211-230, Београд, 2007. ISSN 0354-8759. 9. Љубеновић, М., Критичка анализа неких модела запошљавања особа са посебним потребама у развијеним земљама, Психологија, бр. 3, стр. 269-289, Београд, 2004. ISSN 0048-5705 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 4	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултације, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5		
практична настава	20	усмени испит	40
колоквијум-и	30	
семинар-и	5		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, пети и шести семестар				
Назив предмета: КЛИНИЧКА ПРОЦЕНА И ТРЕТМАН ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ				
Наставник: Глигоровић Г. Милица; Буха-Ђуровић С. Наташа				
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 7				
Услов: положен испит из предмета Увод у рехабилитацију интелектуално ометених особа				
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима клиничког приступа процени и третману особа са тешкоћама у менталном развоју				
Исход предмета Оспособљавање студената за примену дијагностичких и рехабилитационих поступака у раду са особама са различитим видовима и нивоима тешкоћа у менталном развоју				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Функционална организација и дисфункције централног нервног система; Развој менталних способности; Принципи и садржај клиничке процене особа са тешкоћама у менталном развоју; Принципи и садржај клиничког третмана особа са тешкоћама у менталном развоју; Евалуација програма рехабилитације <i>Практична настава: Вежбе</i> Примена метода и техника процене и третмана код особа са тешкоћама у менталном развоју				
Литература 1. Глигоровић, М., Мултидисциплинарни приступ заштити особа са посебним потребама; Права особа са инвалидитетом; Центар за унапређивање правних студија, стр. 47-70, Београд, 2003. ISBN 86-7546-008-2 2. Павловић, Д., Неуропсихолошка дијагностика и неуробихевиорална процена, ЕЛИТ-МЕДИКА, стр. 51-127, 157-159, Београд, 1996. ID 45894156 3. Ђорђевић, Ј., Енигма фронталних режњева-Клинички неуропсихолошки приступ, ЦИБИФ, стр. 29-90, Београд, 1997. ID 51026700 4. Голубовић, С. и сарадници: Сметње и поремећаји код деце ометене у развоју, Дефектолошки факултет, стр. 147-188, Београд, 2003. ISBN 86-80113-42-5 5. Пијаже, Ж., Инхелдер, Б., Психологија детета, Издавачка књижарница Зорана Станојевића, Сремски Карловци, Добра вест, стр. 5-170 Нови Сад, 1990. ISBN 86-7543-008-6				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	30	усмени испит		45
колоквијум-и	15			
семинар-и				

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, седми семестар			
Назив предмета: ПСИХОПАТОЛОГИЈА ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕГЕНИХ ОСОБА			
Наставник: Симић-Лазич П. Дијана			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: основна знања из психијатрије и неурологије и генетике			
Циљ предмета Разумевање етиопатогенезе психопатолошких поремећаја и њихових испољавања код особа са менталном ретардацијом, у циљу препознавања (дијагностика и диференцијална дијагностика) најчешћих психопатолошких поремећаја присутних код особа са менталном ретардацијом и разумевање специфичности специјалног едукативног третмана и рехабилитације.			
Исход предмета Оспособљеност студената да препознају најчешће психопатолошке поремећаје код особа са менталном ретардацијом и да примењују ова знања у специјалном едукативном третману и рехабилитацији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обухвата етиопатогенезу настанка менталне ретардације и психопатолошке поремећаје који је прате, као и специфичности испољавања психопатологије ових особа и које захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију. <i>Практична настава:</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе			
Литература 1. Симић-Лазич, Д., Психијатрија за дефектологе, ЗУНС, 187 страна, Београд, 2006. ISBN 86-7558-024-X 2. Јакулић, С., Медицинске основе менталне ретардације, 244 страна, ЗУНС, Београд, 1993. ISBN 86-17-00182-8			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: консултације са студентима	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, консултације са студентима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	55
колоквијум-и (писмени)	30	

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, осми семестар			
Назив предмета: СПЕЦИФИЧНЕ СМЕТЊЕ У УЧЕЊУ			
Наставник: Глигоровић Г. Милица; Буха-Ђуровић С. Наташа			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: положен испит из предмета Неуропсихологија развојног доба и Клиничка процена и третман особа са тешкоћама у менталном развоју			
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима деце са специфичним сметњама у учењу и њихово оспособљавање за примену одговарајућих метода процене и третмана .			
Исход предмета Овладавање информацијама о природи, начину испољавања и учесталости специфичних сметњи у учењу, карактеристикама различитих видова сметњи, њиховој процени и третману.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, дефиниција и класификација специфичних сметњи у развоју; Појам и дефиниција специфичних сметњи у учењу; Преваленција и класификација специфичних сметњи у учењу; Узроци специфичних сметњи у учењу; Организација неуропсихичких функција код деце са специфичним сметњама у учењу; Индикатори сметњи у учењу у областима говорно језичких способности, памћења, пажње, организације информација и активности и fine моторичке активности; Специфичне сметње у учењу <i>Практична настава:Вежбе</i> Процена способности деце са специфичним сметњама у учењу; Третман деце са специфичним сметњама у учењу			
Литература 1. Глигоровић, М., Глумбић, Н., Маћешић-Петровић, Д. и др., Специфичне сметње у учењу код деце млађег школског узраста, у: Голубовић С. и сарадници: Сметње у равоју код деце млађег школског узраста, стр. 415-514, Дефектолошки факултет, Београд, 2005. ISBN 86-80113-46-8 2. Пијаже, Ж., Инхелдер, Б., Интелектуални развој детета, стр. 7-107, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1980. ISBN 86-00771-0			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	45
колоквијум-и	15	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, седми семестар				
Назив предмета: ИНКЛУЗИВНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ДЕЦЕ СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ				
Наставник: Бројчин Б. Бранислав; Банковић М. Слободан				
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Циљ предмета је да се се студенти оспособе за рад у инклузивном образовном окружењу, посебно с децом са тешкоћама у менталном развоју која су делимично или у потпуности укључена у редовне разреде.				
Исход предмета Студенти ће, у сарадњи с наставницима редовне наставе и породицама деце, подстицати социјални развој и прихваћеност деце ометене у менталном развоју. Поред тога, студенти ће бити у стању да прилагоде ресурсе, наставу и редовни наставни програм потребама и могућностима детета са тешкоћама у менталном развоју.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет обухвата знања која се односе на појам и дефиниције инклузије, искуства примене инклузивног образовања у различитим земљама, претпостављене предности, али и могућа ограничења укључивања деце са тешкоћама у менталном развоју у редовно образовање. Пажња је усмерена и на ставове група од којих у великој мери зависи прихваћеност деце с ометеношћу у менталном развоју, а самим тим и успех инклузије, као и на ефекте инклузивног образовања. У програм предмета је укључено и проучавање фактора који утичу на успех инклузивног образовања, а наглашена је и потреба за тимским радом и сарадњом с породицом детета. Посебна пажња је посвећена организацији рада, прилагођавању курикулума и наставе, како са аспекта понашања и социјалне прихваћености, тако и са аспекта образовног напретка ученика. Иако је нагласак предмета на укључивању деце школског узраста у редовно образовно окружење предмет обухвата и знања која се односе на инклузију деце предшколског узраста, као и на помоћ адолесцентима у транзитивном периоду. <i>Практична настава: Вежбе</i> На овим вежбама студенти врше прилагођавања конкретних наставних програма, потребама одређеног детета. Исто тако, планирају и прилагођавају поједине наставне јединице за извођење у инклузивном окружењу.				
Литература 1. Грујовић-Стаменковић, Д., Могућности инклузивног образовања: приручник за учитеље редовне школе, People in Need, стр. 1-94, Београд, 2007. ISBN 978-86-910877-0-8 2. Бројчин, Б., Утицај инклузивног и ексклузивног образовања на социјално понашање деце с менталном ретардацијом, Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији (уредник Матејић-Ђуричић З.), ЦИДД, стр. 287-313, Београд, 2007. ISBN 978-86-80113-67-8 3. Бројчин, Б., Глумбић, Н., Укључивање деце са интелектуалном ометеношћу у редовне васпитне групе, Педагогија 62(4), стр. 610-619, Београд, 2007. ISSN 0031-3807 4. Бројчин Б.: Ставови деце типичног развоја према вршњацима с интелектуалном ометеношћу, у: У сусрет инклузији – дилеме у теорији и пракси (уредник Матејић-Ђуричић З.), ЦИДД, Београд, 2008. стр. 251-266. ISBN 978-86-80113-71-5				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	писмени испит		/
практична настава	25	усмени испит		40
колоквијум-и	30			
семинар-и	/	/		/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, осми семестар			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ ЗА ДЕЦУ ОМЕТЕНУ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Јапунца-Милисављевић М. Мирјана; Вујанић Б. Емилија			
Статус предмета: обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема услова			
Циљ предмета			
Циљ предмета односи се на оспособљавање студената за планирање, припремање, реализацију и евалуацију наставе Математике у односу на индивидуалне способности деце ометене у интелектуалном развоју, као и рехабилитацију когнитивних способности које се налазе у основи усвајања математичких знања.			
Исход предмета			
Студенти ће моћи самостално да припреме и практично реализују наставу Математике у складу са индивидуалним способностима, могућностима и потребама деце са ИО.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Предмет, дефиниција, примена математике, предмет, циљ и задаци методике наставе математике, историјски развој наставе математике, развој мишљења код деце (Пијажеова, Брунерова теорија, Еблијева оперативна метода, Руска школа развоја), Когнитивне функције које се налазе у основи усвајања математичких знања код деце ометене у ИР, памћење, посматрање у настави математике за децу ометену у интелектуалном развоју, Наставни план и програм, Планирање наставе математике за децу са ИО, Специјални едукатор и рехабилитатор, Просторно уређење учионице за час математике, Мотиви и мотивација, Језик у настави математике, Диференцијација и индивидуализација, наставне методе, радионице као наставни метод, игре у настави математике за децу ометену у ИР, наставна средства, примена компјутера у наст. математике за децу са ИО, облици рада и типови наставних часова, Евалуација наставног часа, секвенцијална анализа часа, Елементарни математички појмови, Методски приступ формирању појмова бројева, релација и операција на њима, Методска обрада геометријских наставних садржаја, и усвајања мера и мерења код деце ометене у интелектуалном развоју, Примена задатака у настави математике за децу са ИО, Праћење и оцењивање рада и успеха ученика у настави математике за децу са ИО.			
<i>Вежбе:</i>			
Обухватају практичну примену наставних садржаја обрађених у току теоријске наставе.			
Литература			
1. Јапунца-Милисављевић, М., Методика наставе математике за децу ометену у интелектуалном развоју, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, 250 страна, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-76-0			
2. Јапунца-Милисављевић, М., Маћешкић-Петровић, Д., Усвојеност елементарних школских појмова код деце с лаком менталном ретардацијом, Београдска дефектолошка школа 3, стр. 99-113. ДДС и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2007. ISSN 0354-8759.			
3. Губерина-Абрамовић, Д., Приручник за рад с ученицима с посебним потребама интегрираним у разредну наставу у основној школи, Школска књига, стр. 7-11, стр. 20-24, Загреб, 2005. ISBN 953-0-50750-X			
4. Издавачки тим Patamon Ediciones: Školski matematički atlas, Kreativni centar, Beograd, 2004. (94 str.) ISBN 86-7781-290-3			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 4	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	55
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: основне академске студије, седми семестар			
Назив предмета: МОДЕЛИ НАСТАВЕ И НАСТАВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КОД ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНЕ ДЕЦЕ			
Наставник : Маћешкић-Петровић С. Драгана; Вујанић, Б. Емилија; Васиљевић, З. Тамара			
Статус предмета: обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Рани третман и предшколског васпитање деце ометене у интелектуалном развоју, Методика вештина за децу ометену у интелектуалном развоју			
Циљ предмета Стицање основних знања из методике наставе информатике и информатичког образовања примењеног код деце ометене у интелектуалном развоју.			
Исход предмета Оспособљавање студената за примену информатичких технологија у припремању и практичном извођењу дијагностике, третмана, наставе и рехабилитације деце ометене у интелектуалном развоју. Оспособљавање студената за процену и третман развојних могућности и постигнућа које се налазе у основи стицања знања код деце ометене у интелектуалном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Неуролошке основе преноса информација, Употреба рачунара и деца са интелектуалним сметњама, кратак историјски преглед употребе рачунара у настави, Прилагођена технологија за децу ометену у развоју, Електронски рачунари у образовању, Историјско-методолошке основе информатичког образовања, Мултидисциплинарност методике информатичког образовања, Циљеви и задаци методике информатичког образовања, Организација и извођење информатичког образовања, Информатичко образовање у савременој настави, Основни чиниоци наставе у информатичком образовању, Информатичко образовање и интерактивно учење, Рачунарство и информатика, Базичне основе програма битних у методици информатичког образовања за децу ометену у интелектуалном развоју. <i>Практична настава:</i> Вежбе –уознавање и практично овладавање компјутерима у едукацији и рехабилитацији			
Литература 1. Бранковић, М., Мандић, Д.: Методика информатичког образовања са основама информатике, стр. 7-113 стр. и 273-343, Бања Лука, 2003. ISBN 99938-34-21-1 2. Речицки Ж., Гиртнер Л. Ж: Дете и компјутер. ЗУНС, 100 стр, Београд, 2002. ISBN 86-17-09565-2			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: 	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе предавања, вежбе, консултације, колоквијуми, пракса, практикуми, семинари, индивидуални рад,			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10		
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: основне академске студије, осми семестар			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА ЗА ДЕЦУ ОМЕТЕНУ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Маћешкић-Петровић С. Драгана; Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Методика наставе српског за децу ометену у ИР, рани третман и предшколско васпитање деце ометене у менталном развоју			
Циљ предмета Упознавање студената са основним аспектима развоја деце са ИО, методичким упутства за реализацију наставних садржаја Познавања природе и друштва за децу са ИО.			
Исход предмета Да се студенти оспособе за самостално извођење наставних часова из предмета Познавање природе и друштва као и за примену различитих метода у настави Познавања природе и друштва за децу са ИО.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Први део – специфичности сазнајног функционисања деце са ИО Други део – општи проблеми методике као научне дисциплине Трећи део – методски приступ настави и иновације у настави Познавања природе и друштва за децу са ИО <i>Практична настава: Вежбе</i> – оспособљавање за извођење традиционланих и иновативних модела наставе			
Литература 1. Маћешкић-Петровић, Д., Настава и сазнајне специфичности деце с лако менталном ретардацијом, Центар за издавачку делатност и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 120 страна, Београд, 2006. ISBN 86-80113-54-9 2. Монтесори, М., Откриће детета, Чигоја, ЦРС, 190 страна, Београд, 2001. без ISBN			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 4	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10		
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, седми семестар				
Назив предмета: ПРОФЕСИОНАЛНО И РАДНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ				
Наставник: Радић-Шестић Н. Марина; Васиљевић З. Тамара				
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета је да омогући студентима основних академских студија да савладају (у теоретском и практичном смислу) све фазе професионалне рехабилитације и интеграције особа са тешкоћама у менталном развоју.				
Исход предмета Савладавањем наставног програма студенти су оспособљени да учествују у свим фазама професионалне рехабилитације и социјалне интеграције младих и одраслих особа са тешкоћама у менталном развоју.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Професионална рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју (историјски преглед, савремени трендови, интеграција и инклузија); Професионална оријентација и селекција; Проблеми професионалне оријентације и њена ограничења; Фазе професионалне оријентације; Професионална селекција; Психомоторне способности особа са тешкоћама у менталном развоју; Професионално оспособљавање и адаптација радног места; Системи, принципи и методе професионалног оспособљавања; Професионални тренинг-методе и облици; Професионално оспособљавање одраслих особа-преквалификација или реадаптација; Индивидуални план оспособљавања; Евалуација професионалног оспособљавања; Запошљавање; Индивидуални план запошљавања; Системи запошљавања; Напредовање у каријери; Проблеми запошљавања; Услови рада и радне средине (спољашњи и унутрашњи фактори). Проблеми одраслих особа са тешкоћама у менталном развоју; Слободно време; Рекреација; Адаптација; <i>Практична настава:Вежбе:</i> Улога олигофренолога у професионалној оријентацији, оспособљавању и запошљавању особа са тешкоћама у менталном развоју; Процена професионалних интересовања и психомоторних способности; Прављење индивидуалних програма оспособљавања и запошљавања; Анализа радног места; Процена услова рада и адаптација радног места; Унапређивање друштвеног живота особа са тешкоћама у менталном развоју.				
Литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрејевић, Д., Професионално оспособљавање глувих и наглувих особа, Завод за уџбенике и наставна средства, 100 страна, Београд, 1992. ISBN 86-17-02237-X; 2. Радић-Шестић, М., Жигић, В., Услови рада и радне средине, практикум, ЦИДД. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2006. (1-80стр) ISBN 86-80113-50-6 ; Жигић В., 3. Радић-Шестић, М., Запошљавање особа оштећеног вида и оштећеног слуха, уџбеник, ЦИДД. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, стр. 35-116; 137-167, Београд, 2007. ISBN 86-80113-53-0 				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	15	усмени испит		40
колоквијум-и	20		
семинар-и	15			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, осми семестар				
Назив предмета: РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА АУТИЗМОМ				
Наставник: Глумбић П. Ненад; Ђорђевић В. Мирјана				
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ:7				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Студенти треба да упознају основне карактеристике клиничке слике поремећаја аутистичног спектра; да разумеју развојну трајекторију аутистичног поремећаја и да се упознају са основним приступима дијагностици и третману особа са аутизмом.				
Исход предмета Од студента се очекује да буде способан да: објасни разлике између категоријског, димензионалног и развојног приступа аутизму; да изврши процену тежине аутистичног поремећаја; да правилно интерпретира клиничке манифестације аутизма и промене клиничке слике аутизма у развојном току; да на правиан начин тумачи психолошке и медицинске налазе везане за особе са аутизмом; да разуме и одабере прикладне опције третмана, образовања, становања и запошљавања особа са аутизмом.				
Садржај предмета Теоријска настава Дијагностички критеријуми за аутизам и друге первазивне поремећаје развоја. Аутистичне тријаде поремећаја. Промене у клиничким манифестацијама аутизма. Преваленција аутизма. Исход аутизма. Запошљавање особа са аутизмом. Становање особа са аутизмом. Живот у заједници особа са аутизмом. Сексуалност особа са аутизмом. Морталитет особа са аутизмом. Практична настава:Вежбе Примена скала за рану детекцију аутизма. Примена скала за процену тежине аутистичног поремећаја. Креирање индивидуалних профила третмана, едукације, радног оспособљавања и становања уз подршку.				
Литература 1. Глумбић, Н., Одрасле особе са аутизмом, Издавачка агенција „Град“, стр. 71-216, Крагујевац, 2006. ISBN 86-86075-01-0. 2. Милачић, И., Аутизам: дијагностика и третман, ЦИДД, стр. 1-103. Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-66-1. 3. Hannah, L., Подршка у учењу деци са потешкоћама из спектра аутизма, Издавач за Србију „Републичко удружење за помоћ особама са аутизмом“, стр. 11-100, Београд, 2007. ISBN 978-86-910189-0-0.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 4	Вежбе: 4	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	практични испит		5
практична настава	5	усмени испит		40
колоквијум-и	45		
семинар-и				

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Превенција и третман поремећаја у понашању, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА ОБРАЗОВАЊА				
Наставник: Филиповић Р. Мирко				
Статус предмета: изборни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: без услова				
Циљ предмета Упознавање са основним социолошким теоријама о образовању и класичним и савременим емпиријским истраживањима у овој области.				
Исход предмета Формирање критичке свести о образовању, школи и професионалној улози наставника у репродукцији друштвене структуре и културе.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социолошки приступ образовању, образовање у функционалистичкој перспективи, образовање у либералној перспективи, образовање у теоријама сукоба, образовање у интеракционистичкој и етнометодолошкој перспективи, Нови правци у социолошким истраживањима образовања, Разлике у образовном постигнућу, Значај рода и расе за образовно постигнуће, Школа и легитимација друштвених хијерархија, Рентабилност школовања, Школа у локалном, националном и глобалном окружењу, Школски програми, педагошке праксе и норме „одличности“, Породичне едукативне праксе, Свет ученика и студената, Наставничка професија				
Литература 1. Naralambos, M., Sociologija-teme i perspektive, Golden Marketing, стр. 1120, Zagreb, 2002. ISBN 953-212-100-5.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 0	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, уз видео презентације и активно укључивање студената у рад.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	Писмени испит		50
практична настава		Усмени испит		10
колоквијуми	20			
семинари	10			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Превенција и третман поремећаја у понашању, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА МАРГИНАЛНИХ ГРУПА			
Наставник: Југовић Л. Александар			
Статус предмета: изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема услова			
Циљ предмета: Студенти треба да овладају основним социолошким категоријама, критеријумима за дефинисање и теоријама везаним за маргиналне групе и вулнерабилне популације. Они треба да на критички начин проблематизују друштвени контекст и кључне узроке маргинализације. Циљ предмета је и да студенти усвоје знања о феноменологији главних маргиналних група у друштву, о друштвеним последицама маргиналности и о главним друштвеним стратегијама у превладавању маргинализације.			
Садржај предмета: Појам маргинализације, вулнерабилности и маргиналних група. Маргинализација и социјална искљученост. Морфологија и критеријуми маргинализације. Процеси и узроци маргинализације и настанка маргиналних група: Теоријске перспективе социологије маргиналних група: структурални функционализам, конфликтне перспективе, теорија етикетирања, културолошка перспектива. Феноменологија неких маргиналних и друштвено рањивих група: сиромашни, незапослени, оболели од АИДС-а, особе ометене у развоју, деца без родитељског старања, деца жртве насиља, осуђеничка популација, бескућници, мигранти и избеглице, маргиналне етничке групе (Ромска популација), старе особе. Друштвене стратегије према маргиналним групама и улоге социјалне педагогије.			
Основна литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Југовић, А., Изван граница друштва: маргинализација, социјална искљученост и маргиналне групе, Социјална мисао, број 53, стр. 31-66, Београд, 2007. ISSN 0354-401X. 2. Милосављевић, М., Југовић, А., Социјална искљученост и друштвене девијације младих, у: Поремећаји понашања у систему образовања, приредио Д. Радовановић, стр. 25-50, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-70-8 3. Југовић, А. Друштвене промене и положај Рома, зборник радова, Српска академија наука и уметности, 197 страна, Београд, 1993. ISBN 86-7025-173-6. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 0	Други облици наставе:	
		Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Power-point презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником, излагања студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активности у току предавања	5	писмени испит	
практична настава		усмени испит	55
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа ¹ , Логопедија ¹ , Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју ² , Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида ² , Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима ²				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, други семестар				
Назив предмета: ОСНОВИ СУРДОЛОГИЈЕ 1				
Наставник: Остојић Б. Сања; Барлов Б. Ивана				
Статус предмета: Обавезни предмет ¹ , изборни предмет ²				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенте оспособи за разумевање феномена глувоће и наглувости у контексту ширег, социјалног модела ометености. Студенти се оспособљавају да препознају развојне карактеристике особа оштећеног слуха, диференцијално-дијагностичке аспекте глувоће/наглувости и других облика ометености и да стечено знање примене у будућем раду.				
Исход предмета Савладавањем наставног програма студент стиче базична знања из области сурдологије која су му потребна за разумевање стручно-апликативних предмета на вишим годинама студија.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска разграничења у области сурдологије; Дефиниција и класификација оштећења слуха СЗО; ААА; класификација (педагошка, психолошка) Mawson, Majlbast, Lewine; Етиологија оштећења слуха; Преваленција оштећења слуха; Превенција глувоће/(наглувости); Оштећење слуха-вишеструка ометеност; наглувост код деце са ИО; Оштећење слуха и телесна инвалидност; Оштећење слуха и патологија вербалне комуникације; Рани развој глуве/наглуве деце; Школовање глуве/наглуве деце; Специфичности одраслог доба глувих/наглувих. <i>Практична настава: Вежбе</i> Боравак на Клиници за ОРЛ и МФХ КЦ Србије, на одељењу за аудиолошку рехабилитацију (успостављање контакта са глувом/наглувом децом различитог узраста (0 до 7 год); уочавање специфичних развојних карактеристика глуве/наглуве деце; опсервација поступка амплификације и саветодавног рада са родитељима; класификација степена оштећења слуха у односу на поремећај вербалне комуникације).				
Литература 1. Остојић, С., Импеданцметрија у сурдоаудиолошкој пракси, Дефектолошки факултет, стр. 9-111, Београд 1995, ISBN 68-80113-21-2 2. Остојић, С., Аудитивни тренинг и развој говора наглуве деце, Дефектолошки факултет, стр. 7-96, Београд 2004, ISBN 86-80113-38-7				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит	40	
колоквијум-и	40		
семинар-и				

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида ¹ , Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким оштећењима ¹ , Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју ² , Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа ² , Логопедија ²			
Врста и ниво студија: основне академске студије, други семестар			
Назив предмета: ОСНОВИ ТИФЛОЛОГИЈЕ			
Наставник: Вучинић Ј. Весна, Анђелковић М. Марија			
Статус предмета: обавезни заједнички предмет више студијских програма ¹ , изборни заједнички предмет више студијских програма ²			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: без услова			
Циљ предмета: Усвајање основних знања из подручја специјалне едукације и рехабилитације особа са оштећењем вида.			
Исход предмета: Студенти стичу знања о неким аспектима функционисања особа са оштећењем вида што представља темељ за даљу едукацију у овој области и развијање вештине и способности неопходних за професионални рад у области специјалне едукације и рехабилитације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Тифлологија, дефиниција, појам и предмет изучавања. Повезаност са другим наукама. Феноменологија и етиологија и преваленција оштећења вида. Положај особа са оштећењем вида кроз историју и развој образовања за слепе и слабовиде Савремени концепт образовања деце са оштећењем вида. Развој писма за слепе. Техничко-дидактичке адаптације школског простора и наставних средстава за рад са децом оштећеног вида. Хендикепирајући ефекти оштећења вида. Развој функције вида и специфичности перцепције особа са оштећењем вида. Стратегије у постизању најоптималнијих резултата у овом подручју. Тестови и процедуре за процену визуелне перцепције слабовидих, перцепција текста и слике и студије посвећене овим питањима. Компензација и теорије компензације. Тактилно-кинестетичка перцепција. Специфичности у моторичком развоју деце са оштећењем вида. Самостално кретање и оријентација особа са оштећењем вида. Специфичности у когнитивном развоју и функционисању особа са оштећењем вида. <i>Практична настава:</i> Вежбе су организоване тако да прате програма предавања. Рад са студентима у овом делу подразумева активне припреме за поједина програмска подручја и њихово укључивање у елаборацију систематски одабраних питања и тема обрађених на предавањима.			
Литература: 1. Дикић, С., Тифлологија, Идеапринт, Београд, 1997. ISBN 86-81921-07-Х. 2. Станчић, В., Оштећења вида – биопсихосоцијални аспекти, Школска књига, Загреб, 1991. ISBN 86-03-00390-4. 3. Ешкировић, Б., Педагошка процедура дијагностике и третмана слабовидости, Истраживања у дефектологији бр. 7, ЦИДД, Дефектолошки факултет, стр. 29-41, Београд, 2005. ISSN 1451-3285. 4. Вучинић, В., Оштећење вида и лингвистичка класификација, Истраживања у дефектологији бр. 7, ЦИДД, Дефектолошки факултет, стр. 107-129, Београд, 2005. ISSN 1451-3285. 5. Глумбић, Н., Детекција и дијагностика аутистичног поремећаја код слепе и слабовиде деце, Истраживања у дефектологији бр. 7, ЦИДД, Дефектолошки факултет, стр. 141-179, Београд, 2005. ISSN 1451-3285. 6. Ешкировић, Б., Вучинић, В., Пажња слабовидих ученика, Београдска дефектолошка школа, 2/1998. ДДЈ и Дефектолошки факултет, стр. 31-39, Београд. ISSN 0354-8759.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50-70
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у моторичком развоју, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Логопедија				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: ОСНОВИ ПСИХОЛОШКОГ САВЕТОВАЊА				
Наставник: Милачић-Видојевић Р. Ивона, Драгојевић М. Нада				
Статус предмета: Заједнички изборни предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема услова				
Циљ предмета- обезбедиће се стицања знања о савременим психолошким теоријама које су важне за психологију саветовања, преглед приступа који се могу применити на саветовање – саветовање у групи, брачно, породично и сл. као и приступа који прате животни циклус као што су саветовање деце, младих, одраслих и старих особа са нагласком на саветовање родитеља и деце са ометеношћу и хроничним медицинским стањима.				
Исход предмета - студенти ће стећи знање о изабраним психолошким теоријама важним за психологију саветовања, стећи ће базичне вештине саветовања које ће им омогућити да сарађују и активно учествују у стручном тиму који пружа помоћ родитељима и деци са хроничним медицинским стањима и са ометеношћу.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> дефиниција саветовања, могућности и ограничења, личност саветника. Хуманистичка парадигма – клијент центрирано саветовање. Психолошке интервенције – животни ток као мета модел у психолошком саветовању- саветовање деце, младих, одраслих и старих особа. Саветовање у контексту - индивидуално саветовање, саветовање парова и породице, саветовање у групи, са нагласком на саветовање родитеља и деце са хроничним медицинским стањима и ометеношћу. Етичке теме у психологији саветовања. <i>Практична настава: Вежбе</i> - писање о сопственим искуствима и како су она повезана са концептима теорија које се обрађују; примена интервјуа; базичне вештине комуникације – играње улога.				
Литература 1. Дејвис, Х., Саветовање родитеља хронично оболеле или деце ометене у развоју, стр. 22-129, Институт за ментално здравље, Београд, 1995. ISBN 86-82277-07-7. 2. Кондић, К., Влајковић, Ј., Штајнер-Поповић, Т., Слушам те, разумем те, прихватам те, стр. 11-45, ИП «Жарко Албуљ», 115 страна, Београд, 1998. ID 63005964. 3. Роџерс, К., Како постати личност, стр. 155-211, Нолит, 307 страна, Београд, 1985. ID 67214604. 4. Милачић, И., Рад са породицом, у: Бојанин, С., Милачић, И., Селаковић, М., Аутизам, стр. 166-181, Завет, Београд, 1997. ISBN 86-7034-025-9. 5. Милачић-Видојевић, И., Аутизам - дијагноза и третман, стр. 157-209, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113- 66-1.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у паровима, мултимедијалне презентације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	20	усмени испит	50	
Колоквијум-и			
семинар-и	20			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: МЕТОДИКА ЕДУКАЦИЈЕ И РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ ОСОБА СА ВИШЕСТРУКИМ ОШТЕЋЕЊИМА				
Наставник: Рапаић И. Драган, Николић Ј. Снежана				
Статус предмета: изборни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: без услова				
Циљ предмета Циљ предмета је да упозна студенте са методикама едукације и рехабилитације особа са вишеструким оштећењима.				
Исход предмета Овладавање методикама едукације и рехабилитације особа са вишеструким оштећењима која актуелну особу доводе у стање социјалне дисфункције.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Модел и системи васпитања и образовања особа са вишеструким оштећењима; Реализација наставних програма; Ваннаставне активности; Израда индивидуалних образовних програма; Средњешколско образовање; Радно оспособљавање; Модел и системи рехабилитације особа са вишеструким оштећењима; Процена вишеструких оштећења; Израда и примена протокола рехабилитације код вишеструких оштећења; Процена ефеката примене рехабилитационих техника и процедура; Тимски рад. <i>Практична настава: Вежбе</i> Током вежби, студенти ће се оспособљавати за примену методика едукације и рехабилитације особа са вишеструким оштећењима.				
Литература: 1. Рапаић, Д., Славнић, С., Недовић, Г., Велјић, Ч., Европски модели образовања ученика са ометеношћу. Београдска дефектолошка школа, бр. 1. стр. 177-194, Београд, 2004. ISSN 0354-8759. 2. Рапаић, Д., Церебрална парализа–когнитивне и праксичке функције. Дефектолошки факултет Универзитета у Београду, 1996. ISBN 86-80113-14-X.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Интерактивна настава, Power Point Presentation, Приказ филмова из праксе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит	50	
Колоквијум-и			
семинар-и	30			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Специјална едукација и рехабилитација, Логопедија			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник: Милинковић З. Миомир			
Статус предмета: изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: стицање услова за упис у трећу годину			
Циљ предмета: <p>Стицање знања из језика и правописа, развијање осећања за неговање језичке културе и чистоту говора у оквиру књижевнојезичке норме; стицање књижевноисторијских и теоријских знања из књижевности, разумевање и проучавање конкретног књижевног дела уз примену различитих методолошких поступака; сагледавање српске књижевности у контексту европске и светске књижевности; изграђивање критичког мишљења и естетског сензибилитета; развијање љубави према књижевној баштини и књижевности као хуманој уметности.</p>			
Исход предмета: <p>Усвајањем програмских садржаја очекује се да студенти стекну трајна знања из језика, културе говора и правописа, из књижевности, књижевне историје и теорије књижевности, да се оспособе за књижевнотеоријску и естетску анализу конкретног књижевног дела, да изграде способност критичког просуђивања и естетског вредновања, да изграде осећање одговорности према књижевној традицији и књижевности као универзалној хуманистичкој дисциплини.</p>			
Садржај предмета: <p><i>Теоријска настава</i> Теоријска настава се реализује у оквиру одабраних садржаја из језика, теорије књижевности и књижевне историје. Први тематски циклус обухвата одабране садржаје из лингвистике, дијалектологије, фонетике и фонологије, морфологије, синтаксе, културе говора, стилистике и правописа. Из теорије књижевности изучавају се опште законитости поетике, версификације, књижевни родови и врсте, стил и стилске фигуре, методологија изучавања и жанровска класификација књижевности. Из књижевности се изучава усмена, средњовековна, стара и нова књижевност и књижене епохе и праваца. У оквиру назначених садржаја врши се интерпретација одабраних дела из усмене и писане књижевности.</p> <p><i>Вежбе</i> На вежбама се континуирано консултује предвиђена литература из језика, из науке о књижевности и белетристике, остварују се конкретни задаци у оквиру курса који се реализује.</p>			
Литература: 1. Јован Скерлић: Историја нове српске књижевности, Београд, 1967. ID 97512204 2. Јован Деретић: Историја српске књижевности, Београд, 1983. ID 28883980 3. Радмила Пешић, Нада Милошевић– Ђорђевић: Народна књижевност, 1984. 4. Миомир Милинковић: Бисери поетике, Учитељски факултет, Ужице, 2001. ISBN 86-80695-18-1 5. М. Милинковић: Девојка бржа од коња, народне умотворине, Учитељски факултет, Ужице, 2003. ISBN 86-80695-30-0			
Број часова активне наставе:			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Дијалошка, аналитичка, монолошка, метода; метода показивања – демонстрације,			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	30	Писмени испит	10
Практична настава		Усмени испит	30
Колоквијум-и	20		
Семинари-и	10		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ВЕШТИНЕ У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник: Ђуза С. Петар			
Статус предмета: Заједнички изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета: Упознавање и анализа музичког стваралаштва за децу домаћих и страних композитора. Интердисциплинарни приступ музике у разредној настави. Самостална и функционална примена различитих садржаја из спорта и физичког васпитања. Овладавање теоријско уметничким и искуствено уметничким знањима и вештинама из области ликовне уметности у контексту школског узраста.			
Исход предмета: Овладавање музичким садржајима у разредној настави као предуслов за подстицање креативности и музичког стваралаштва ученика. Овладавање елементима спорта и физичког васпитања по наставном плану и програму основне школе. Овладавање садржајима ликовног стварања и слободног изражавања у контексту стицања знања. Стицање искуства кроз непосредни рад у различитим областима <i>визуелних уметности</i> . Овладавање различитим традиционалним техникама, поступцима и материјалима у ликовним уметностима.			
Садржај предмета. <i>Теоријска настава:</i> Слушање музичких дела наших и страних композитора који су компоновали за децу. Анализа музичког стваралаштва за децу од најстаријих времена до данас. Улога примене дечјих ритмичких и мелодијских инструмената у настави музичке културе. Упознавање дечјих инструмената (изглед, техничке и изражајне могућности). Стварање аранжмана у складу са улогом. Дечји инструменти као подстицај у музичком изражавању и разумевању основних елемената музичког језика. Развијање физичких способности (снаге, брзине, равнотеже, спретности, прецизности и издржљивости), као и допунске вежбе (рад са станицама), спортско-техничко образовање (обрада предметних подручја атлетике, гимнастике, спортских игара, ритмичке гимнастике и народни плесови), повезивање физичког васпитања са животом и радом. Визуелне уметности у контексту образовања; Значај и улога визуелних уметности у образовном процесу. Историјски контекст образовања у уметности: професионално и општеобразовно образовање у уметности. Специфичности учења кроз уметности; значај искуства креативног процеса, значај стварања и слободног изражавања за децу у контексту стицања знања Визуелне уметности у контексту школског програма и веза са осталим предметима. Теоријски аспекти визуелних уметности; Области визуелних уметности: традиционални медији ликовних и примењених уметности. Традиционалне технике, поступци и материјали. Алтернативне технике, поступци и материјали посебно прилагођене за рад у школи. <i>Вежба:</i> Активно слушање музике у школи подразумева низ активности, као што су: припрема за слушање музичког дела, доживљај музичког дела, запажање изражајних елемената, изражавање утисака и анализа музичког дела. Излете са пешачењем и посебним задацима, одржавање кроса и спортских такмичења. Кроз непосредни рад студенти се упознају са: различитим традиционалним техникама, поступцима и материјалима ликовних и примењених уметности. Различитим алтернативним техникама, поступцима и материјалима који су посебно прилагођене за рад у школи; различити видови колажирања и апликовања материјала, могућности комбиновања поступака, рециклирани материјали итд.			
Литература: 1. Абрахам, Ц., (2002): <i>Оксфордска историја музике</i> , СЛЮ, Београд. ISBN 86-7102-053-3 2. Маринковић, С., (1994): <i>Историја музике</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. ISBN 86-17-07401-9 3. <i>Музика 1, Музика 2, Музика 3</i> , (1982): <i>Људи, инструменти, дела</i> , Вук Караџић, Београд. ID 55407628 4. Радојевић, Ј. (1991): Вежбе на справама и тлу за ученице основне школе, „Партизан“, Београд, 5. Тончев, И. (1991): Атлетика, ФФК Нови Сад, Нови Сад, ISBN 86-901303-1-7 6. Цветковић, Н. (1996): Вежбе обликовања за децу, Аутор, Младеновац 7. Хаџи-Јованчић, Н. (2000): <i>Дечији атеље 1</i> , ЗУНС, Београд, ISBN 86-17-08317-4 8. Хаџи-Јованчић, Н. (2000): <i>Дечији атеље 2</i> , ЗУНС, Београд, ISBN 86-17-08322-0			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Предавања, анализа музичких примера за слушање.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	30	усмени испит	40
колоквијум-и			
семинар-и		презентација пројекта	

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: МАТЕМАТИКА У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник: Дејић Р. Мирко			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова			
Циљ предмета: Усвајање научних основа за реализацију математичких појмова у ОШ за децу са сметњама у развоју.			
Исход предмета: Студент је теоријски оспособљен за примену математичких знања у настави са децом са сметњама у развоју.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Уводни део			
Дефиниција и предмет математике. Историјски развој математике. Рачунање и писање бројева кроз историју (посебан осврт на коришћење прстију људских руку за рачунање и означавање бројева).			
Елементи математичке логике			
Кратак историјат математичке логике; изрази, формуле, искази; логичке операције-конјункција, дисјункција, негација, импликација, еквиваленција; таблице истинитосних вредности, таутологије; неке важне таутологије; правила закључивања; квантификатори.			
Скупови			
Појам скупа, обележавање; задавање скупа, празан скуп, инклузија и једнакост скупова, дисјунктни скупови, универзални скуп, партитивни скуп. Операције са скуповима (унија, пресек, диференција, комплемент; својства операција са скуповима).			
Уређен пар. Декартов производ. Бинарне релације. Пресликавање.			
Бројеви			
Врсте бројева (природни, цели, рационални, реални). Бројевни системи (непозициони бројевни системи; позициони бројевни системи; декадни бројевни систем). Бројевна права. Интервали. Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом. Линеарне функције. Делјивост целих бројева (ставови делјивости, делјивост бројевима 2,48,5,25,125,3,9). Највећи заједнички делилац (НЗД) (заједнички делилац, НЗД, Еуклидов алгоритам за одређивање НЗД). Најмањи заједнички садржалац (НЗС) (заједнички садржалац, НЗС, основни став аритметике). Разломци. Приближни бројеви (апсолутна и релативна грешка приближних бројева; заокругљивање приближних бројева).			
Геометрија			
Планиметрија (тачка, права; угао; круг; троугао; четвороугао; многоугао; осна симетрија, translација, ротација, површине).			
Стереометрија (призма; пирамида; ваљак; купа; лопта, сфера; површине и запремине).			
<i>Вежбе</i>			
На вежбама студенти разрађују практичне проблеме дефинисане на предавањима, кроз израду система математичких задатака. У разним проблемским ситуацијама студенти се оспособљавају да примене стечена знања. Студенти се припремају за израду писменог дела испита			
Литература			
1. Дејић, М., Елементарни математички појмови – збирка решених задатака са елементима теорије, Учитељски факултет, страна 129, Београд, 2008, 2. изд ISBN 978-86-7849-110-8			
2. Дејић, М., Милинковић, Ј. Елементарни математички појмови – практикум, Учитељски факултет, 67 страна, Београд, 2008, 2. изд . ISBN 978-86-7849-111-5			
3. Марјановић, М. Методика математике I, Учитељски факултет, 106 страна, Београд, 1996. ID 44274956			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе: Предавање, вежбе, самостални рад на задатим задацима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит -	20
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Логопедија			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ			
Наставник: Матејић-Ђуричић Ж. Зорица, Стојковић Б. Ирена			
Статус предмета: изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Разумевање структуре интелигенције и основних детерминати сазнајног развоја детета			
Исход предмета Темелно разумевање структуре и динамике интелектуалног развоја детета.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у сазнајни развој; Два приступа у проучавању интелигенције; Психометријски приступ: структура интелигенције; Мерење интелигенције; Пијажеова теорија интелектуалног развоја. <i>Практична настава:</i> Практична примена садржаја који се обрађује у оквиру теоријске наставе.			
Литература 1. Матејић-Ђуричић, З., Сензомоторна интелигенција и социјално посредовање, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1998. ISBN 86-17-02461-5 2. Матејић-Ђуричић, З., Стојковић, И., Психологија интелигенције, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 2008. (ауторизована скрипта)			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: 	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе: Класична настава, вежбе са презентацијом, дебате о појединим темама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	10
колоквијуми	20		
семинарски рад	5		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ПРИРОДА И ДРУШТВО У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник: Тадић Г. Милутин			
Статус предмета: Заједнички изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
<p>Циљ предмета је да упозна студенте са знањима из изабраних делова природних друштвених наука те да им на примерима приближи начин размишљања којим се то знање примењује у свакодневном животу. Решавањем одређених задатака тзв. истраживачким приступом омогући ће обуку студената којом ће лакше и са више самопоуздања реализовати ове садржаје у разредној настави. Развијање способности самосталног формулисања и решавања проблема и исправне интерпретације добијених резултата.</p>			
<p>Исход предмета: Стечена знања и вештине при решавању експерименталних задатака из природних наука, који су неопходни за разумевање појава у свету око нас. Овладаност садржајима из области природе и друштва који су предуслов за овладавање дидактичко-методичким приступима за извођења наставе природе и друштва</p>			
<p>Садржај предмета: Наука – природан пут за обogaћивање дечијег развоја. Врсте, узроци и услови кретања тела и живих бића. На пример: кретање у забавном парку, клати се, љуља, таласа, све што стоји – хтело би да стоји, све што иде – хтело би да иде, како нам помаже Земљина тежа, зашто авиони личе на птице и рибе,... Елементи просторне и временске оријентације: кретање – промена положаја у простору и времену, пратим, мерим и бележим растојање и време, ... Материјали и њихове промене условљене физичким, хемијским утицајима: где “нестаје” вода, истражујемо и испитујемо различита својства материјала, исти материјал – различити производи, различити материјали за исти производ, дрво или метал – где се користе и зашто,... Светлост, вода, ваздух (особине, извори, примена): истражимо и испитајмо нека својства ваздуха, воде и смеша или онога што удишемо, пијемо, једемо, плива – тоне, да ли сенка може бити у боји, свећа која гори под водом, колико нас чула варају, мехури, капи и течне перле,... Звучне појаве у окружењу: Звук у жици и свирали, ... Енергија и рад (просте машине, ветар, Сунце): како се животиње штите од хладноће, како лакше савладати успон, дајте ми тачку ослонца, подићи ћу Земљу,... Зрно (семе) и његов развој. У свету електрицитета. Скривени магнети. <i>Вежбе:</i> Вежбе прате проблемска питања предвиђена предавањима. На вежбама студенти разрађују практичне проблеме дефинисане на предавањима и у разним проблемским ситуацијама оспособљавају се за примену стечених знања.</p>			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> Зрнца науке 1, превод са француског С.Јокић, Друштво физичара Србије, Београд, 2003. ISBN 86-902537-2-6 Зрнца науке 2, превод са француског С.Јокић, Друштво физичара Србије и ЗУНС, Београд, 2004. ISBN 86-902537-6-9 Зрнца науке 3, превод са француског С.Јокић, Друштво физичара Србије и ЗУНС, 2004. ISBN 86-17-11816-4 Зрнца науке 4, превод са француског С.Јокић, ЗУНС, Београд, 2006. ISBN 86-17-13034 Дојчиловић Ј., В.Бојовић В.: Увод у природне науке - I део - Изабрана поглавља физике, скрипте, 2004 Дојчиловић Ј.: Феномени природе на столу (експерименти са комплетом "Основи природних наука"), 2007 Вилотијевић, Н.: <i>Интегративна настава природе и друштва</i>, Школска књига, Београд, 2006. ISBN 86-86371-00-0 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	55
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ТРЕТМАН ИГРОМ			
Наставник: Јапунца-Милисављевић М. Мирјана; Васиљевић З. Тамара			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Упознавање студената са врстама игара, њихове повезаности са обрасцима понашања деце са ИО, као и функцијама које могу имати у развоју детета			
Исход предмета Оспособљавање студената за припремање и практичну примену различитих врста игара и метода игре у едукацији и рехабилитацији деце са ИО у складу са постављеним циљевима едукатора и индивидуалним способностима и могућностима деце.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и дефиниција игре, Игра и дечји развој, Важност примене игара на целокупан развој детета са ИО, Специфичности игре, играчке и критеријуми одабира, Простор за игру, Способност коришћења игре у раду с децом са ИО, Способност развојне процене дечје игре, опсервација дечјих способности и у складу с тим планирање игровних садржаја код деце ометене у интелектуалном развоју. <i>Практична настава:</i> Обухвата практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе			
Литература 1. Каменов, Е., Дечја игра: васпитање и образовање кроз игру, 210 страна, Завод за уџбенике, Београд, 2006. ISBN 86-17-12118-1			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: 	
			Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	55
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју и Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ПРИРОДНЕ НАУКЕ У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник: Видовић С. Стојко			
Статус предмета: Заједнички изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета			
<p>Стицање знања из изабраних делова физике, биологије-екологије и хемије, развијање вештина и самопоуздања за примену стечених знања при обради садржаја из ових природних наука у основној школи, као и за примену знања у свакодневном животу. Развијање способности самосталног формулисања и решавања проблема и исправне интерпретације добијених резултата.</p>			
Исход предмета			
<p>Стечена основна знања и вештине из природних наука, потребна за реализацију наставе из области природних наука у основној школи, као и за разумевање методичко-стручних предмета на вишим годинама студија.</p>			
Садржај предмета			
<p><i>Теоријска настава:</i> Различити облици кретања и њихове карактеристике. Различите врсте интеракција. Појам масе. Сила трења и отпора средине. Гравитација и свет око нас. Основни закони динамике. Рад, снага и енергија. Просте машине и примена. Физика течности и гасова. Физичка својства воде и ваздуха. Основи електростатике. Електрична струја. Струјно коло. Стални магнети. Магнетно поље струје. Електромагнетна индукција. Звук као механички талас, објективне и субјективне особине звука. Простирање звука кроз различите средине. Резонанција. Светлост као електромагнетни талас. Простирање светлости и основи геометријске оптике. Температура и топлота. Ширење тела при загревању и агрегатна стања. Преношење топлоте кроз различите супстанце. Коефицијент корисног дејства. Физика у свакодневном животу. Супстанца. Физичка и хемијска својства супстанци. Физичке и хемијске промене супстанци. Елементи. Једињења. Смеше. Минерали и руде. Састав и хемијска својства ваздуха и воде. Раствори. Поступци за раздвајање састојака смеше. Структура супстанце. Хемијска веза. Неорганска једињења (оксиди, киселине, базе и соли). Органска једињења (угљоводоници, органска једињења са кисеоником). Биолошки важна органска једињења (протеини, угљени хидрати и масти и уља). Жива и нежива природа. Разноврсност, јединство и условљеност живе и неживе природе. Човек као саставни део природе. Однос савременог човека према другим живим бићима и неживој природи. Рационално (одрживо) коришћење природних ресурса. Значај ваздуха за живи свет. Загађивање и заштита ваздуха. Глобални и локални ефекти загађивања атмосфере. Биолошки мониторинг квалитета ваздуха. Значај воде за живи свет. Загађивање и заштита екосистема копнених вода и светског мора. Земљиште: постанак, својства и састав тла. Загађивање и заштита земљишта. Угроженост и фактори угрожавања биљног и животињског света. Облици, методе и могућности заштите угрожених биљних и животињских врста. Теренски практикум у универзитетској ботаничкој башти "Јевремовац".</p> <p><i>Вежбе:</i> Вежбе прате проблемска питања предвиђена предавањима. На вежбама студенти разрађују практичне проблеме дефинисане на предавањима и у разним проблемским ситуацијама оспособљавају се за примену стечених знања.</p>			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> Зрнца науке 1, превод са француског С.Јокић, Друштво физичара Србије, Београд, 2003. ISBN 86-902537-2-6 Зрнца науке 2, превод са француског С.Јокић, Друштво физичара Србије и ЗУНС, Београд, 2004. ISBN 86-902537-6-9 Зрнца науке 3, превод са француског С.Јокић, Друштво физичара Србије и ЗУНС, 2004. ISBN 86-17-11816-4 Зрнца науке 4, превод са француског С.Јокић, ЗУНС, Београд, 2006. ISBN 86-17-13034 Дојчиловић Ј., В.Бојовић В.: Увод у природне науке - I део - Изабрана поглавља физике, скрипте, 2004 Јовановић С.: Изабрана поглавља биологије и екологије, скрипте, 2004 Шишовић (Тривић) Д.: Хемија у Свету око нас – основни хемијски појмови, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, 2005. ID 119483660 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: предавања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	70
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју и Специјална едукација и рехабилитација глувих и наглувих особа			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник : Тадић Г. Милутин			
Статус предмета: Заједнички изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета			
<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање студената са значајним догађајима опште и националне историје и географије - Упознавање студената са простором на коме су се дешавали процеси или догађаји и оспособљавање да препозна те промене, нарочито на локалном нивоу - Оспособљавање студената да разумеју повезаност националне са регионалном и светском историјом и географијом 			
Исход предмета			
Овладаност знањима о мултиперспективности и различитим тумачењима историјских и географских појава			
Овладаност садржајима из области друштвених наука који су предуслов за овладавање дидактичко-методичким приступима за извођења наставе друштвених наука			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Повезаност садашњих појава са прошлосту, месту појединачног догађаја у ширем контексту; истраживачке методе у педагошкм раду; мултиперспективност и различита тумачењима истих историјских појава; Избор и садржај наставне грађе из друштвених наука; Основни садржаји: земља као планета, биљни свет у завичају, животињски свет у завичају, становништво и насеља у завичају, занатство, трговина, пољопривреда, језици којима се говори, појам времена, прошлост нашег места, основне одлике рељефа, хидрографске карактеристике, становништво, услови за развој пољопривреде, енергетски извори, индустрија, саобраћај, Србија у прошлости, народи и националне мањине, основне природно-географске одлике великих целина, живот и рад људи у равничарским крајевима, живот и рад људи у планинским пределима, живот и рад људи у приморју.			
<i>Вежбе:</i> Вежбе прате проблемска питања предвиђена предавањима. На вежбама студенти разрађују практичне проблеме дефинисане на предавањима и у разним проблемским ситуацијама оспособљавају се за примену стечених знања.			
Литература :			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Тадић, М. (2002), <i>Сунчани часовници</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, ISBN 86-17-10069-9 2. Тадић, М. (2004), <i>Математичка географија, (Увод у географију I)</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, ISBN 86-17-12116-5 3. Тошић, Г., Тадић, М. (2004), <i>Хиландарски монах Лазар-први српски часовничар</i>, Епархија шумедијска, Крагујевац, ISBN 86-84183-06-1 4. Тадић, М. (2006), <i>Птоlemeјевска географија</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, ISBN 86-17-13488-7 5. Тадић, М. (2002), <i>Сунчаници који су сами себи диктирали часовни систем</i>, Флогистон-часопис за историју науке 12, 3-41 ISSN 0354-6640 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Предавања и анализа семинарских радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	70
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима, Специјална едукација и рехабилитација особа са оштећењем вида, Логопедија				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: АРТ ТЕРАПИЈА				
Наставник: Глигоровић Г. Милица; Буха-Ђуровић С. Наташа				
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема услова				
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са концептом арт терапије и могућностима њене примене у раду са особама са тешкоћама у развоју.				
Исход предмета Овладавање информацијама о арт терапији, основним терапијским и дијагностичким елементима и примени арт терапије код особа са тешкоћама у развоју у клиничким и школским условима.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Арт терапија-појам и циљеви; Развој цртежа; Препознатљиви објекти, Објекти који се налазе унутар или иза других објеката, Просторна организација цртежа, Коришћење цртежа у дијагностичке сврхе, Терапијске могућности цртежа <i>Практична настава: Вежбе</i> Дијагностички и терапијски елементи арт терапије; Технике и материјали; Облици рада (индивидуални / групни), Сетинг (клинички/ школски); Примена арт терапије код особа са тешкоћама у развоју				
Литература 1. Кокс, М., Дечји цртежи; стр. 23-153, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000. ISBN 86-17-08507-Х. 2. Пражић, Б., Цртеж и слика у психијатрији, стр. 157-232, Напријед, Загреб, 1987. ISBN 86-349-0093-2.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	15	писмени испит		
практична настава	40	усмени испит	45	
колоквијум-и			
семинар-и				

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: КОРЕКТИВНИ ПЕДАГОШКИ РАД У РЕДОВНОЈ ОСНОВНОЈ ШКОЛИ			
Наставник: Аничкић Б. Лазар			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Констатовање постојећих способности процесом опсервације ради раног третмана, предшколског васпитања и образовања код деце са менталним тешкоћама у учењу; Ангажовање свих постојећих способности детета које су неопходне за одговарајући рехабилитациони утицај; Утврђивање услова за даљи васпитно-образовни процес кроз одговарајући корекциони рад;			
Исход предмета : Очекујемо да на основу стечених знања, схватања, анализе, синтезе, имплементације и евалуације свих релевантних параметара, студент на крају студија може у редовном васпитно-образовном систему бити компетентан стручни сарадник у тиму предшколских установа и редовних основних и средњих школа.			
Садржај предмета : <i>Теоријска настава:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепт интелектуалних односно менталних тешкоћа у учењу (појмовно одређење, медицински модел, модел дефицита, нормализација, социјални модел) 2. Специјални педагошко-дидактички приступ код менталних тешкоћа у учењу (појмовно одређење; теоријски и методолошки оквири) 3. Планирање и програмирање (учешће у изради плана и програма васпитно-образовног рада; помоћ наставницима у годишњем планирању и програмирању) 4. Реализација задатака (стварање услова за извиђење ВОР-а; послови уписа и формирање одељења-група; идентификација и опсервација деце; непосредан рад у третману деце; послови професионалног информисања, усмеравања и оријентације; послови оспособљавања ученика; послови праћења ВО процеса за децу и омладину са менталним тешкоћама у учењу и развоју; саветодавни рад са ученицима, родитељима, старатељима и васпитачима; здравствена и социјална заштита; културна и јавна делатност) 5. Анализа ефикасности ВО рада (ВО резултати и предлог мера за унапређивање, истраживачки пројекти) 6. Перманентно образовање стручно усавршавање, библиотечко-информацијска делатност... <p><i>Практична настава:</i> вежбе ће се реализовати претежноу предшколским установама и редовним основним школама Новог Београда</p>			
Литература : <ol style="list-style-type: none"> 1. Дошен, Љ., Гачић-Брадић, Д., Вртић по мери детета, Save the Children, стр. 11-67, Београд, 2005. ISBN 86-83939-16-2 2. Хрњица, С. и сар., Школа по мери детета, Институт за психологију Филозофског факултета и Save the Children, стр. 9-42, Београд, 2004. ISBN 86-83713-35-0 3. Дејановић, В., Свет по мери деце, Центар за права детета, стр. 7-65, Београд, 2002. ISBN 86-83109-24-0 4. Секулић-Мајурец, А., Дјеца са тешкоћама у развоју у вртићу и школи, Школска књига, стр. 5-50, Загреб, 1988. ISBN 86-03-99009-3 5. Žerovnik A., Golli D., Приручник за рад са ученицима који имају специфичне сметње у настави почетно читања и писања, Педагошки завод Војводине, стр. 10-42, Нови Сад, 1982. 6. Специјални васпитно образовни рад у редовној основној школи, Просветни гласник РС, Београд, 1985. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: 1. Метода демонстрације; 2. Метода разговора; 3. Метода практичних радова; 4. Метода усменог излагања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предипитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит или	
практична настава	20	усмени испит	40
колоквијум-и	10		
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: МОДЕЛИ СОЦИЈАЛНЕ ПОДРШКЕ ОДРАСЛИМА ОМЕТЕНИМ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ				
Наставник : Каљача С. Светлана; Дучић З. Бојан				
Статус предмета: изборни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема услова				
Циљ предмета Циљ предмета је усвајање базичних теоријских и практичних знања која су неопходна да би се пружила професионална и стручна подршка одраслим особама ометеним у интелектуалном развоју у процесу њихове социјалне интеграције и афирмације.				
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да користе одговарајуће технике како би проценили индивидуалну потребу за подршком и у складу са тим сарађивали у дефинисању програме подршке. Усвојиће и различите вештине имплементације тих програма.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике одралог доба особа с интелектуалном ометеношћу; процена потребе за социјалном подршком одраслима; различити аспекти рехабилитације одраслог доба; образовање одраслих; независно, заштићено становање, организација слободног времена и запошљавање у заједници; програми подршке за развој социјалне компетенције, самозаступања и социјалне интеграције, као и задовољавања сексуалних потреба и права <i>Практична настава: Вежбе</i> Вежбе предвиђају практичну процену индивидуалне потребе за подршком, дефинисање индивидуалних програма, као и примену оптималних активности у примени тих програма.				
Литература. 1. Каљача С., Дучић, Б., Транзициони програми за особе са интелектуалном ометеношћу у: У сусрет инклузији – дилеме у теорији и пракси, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, стр. 229-243, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-71-5 2. Бројчин, В. Glumbić, N., Kaljača, S., Uloga malih kućnih zajednica u deinstitucionalizaciji osoba sa intelektualnom ometenošću, Varaždin, Hrvatska, 20-22. April, 2006, pp. 233-242., Savez defektologa Hrvatske, 2006. ISBN 953-96760-5-3 3. Глумбић, Н., Бројчин, Б., Каљача, С., Изузетне потребе за подршком дече с менталном ретардацијом и аутизмом, Међународни научни конгрес „Кораци и искораци“, Дефектолошки факултет, стр.73-86, Београд, 2005. 14 - 15. 11. 2005. 4. Левандовски, Д., Теодоровић, Б., Мишић, Д., Игре за одрасле особе с менталном ретардацијом, Факултет за дефектологију Свеучилишта у Загребу, Центар за рехабилитацију “Загреб”, 82 стране, Загреб, 1996. ISBN 953-6418-01-1 5. Алфиров, М., Самозаступање и слика о себи код младих особа с умјереном и тежом менталном ретардацијом, Зборник радова са скупа „Добра едукацијско-рехабилитацијска пракса за 21. стољеће, Тракошћан, стр. 203-213, Хрватска, 2004. ISBN 953-96760-4-5 6. Братковић, Д., Билић, М., Ставови према сполности особа с менталном ретардацијом, Зборник радова са скупа „Добра едукацијско-рехабилитацијска пракса за 21. стољеће“, Тракошћан, стр.191-202, Хрватска, 2004.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултације, мултимедија				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	5	практичан испит		
практична настава	20	усмени испит	40	
колоквијум-и	30		
семинар-и	5			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ИНДИВИДУАЛНИХ ЕДУКАТИВНИХ ПРОГРАМА ЗА ДЕЦУ СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ				
Наставник: Бројчин Б. Бранислав; Банковић М. Слободан				
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета				
Циљ предмета је да се студенти оспособе за учешће у изради, праћењу, примени, евалуацији и ревизији Индивидуалних едукативних програма (ИЕП).				
Исход предмета				
Поред исхода који директно проистичу из циљева предмета (учешће у изради, праћењу, примени, евалуацији и ревизији ИЕП), студенти ће бити способни да конкретизују циљева ИЕП. Студенти ће моћи да помоћ ове врсте пруже и наставнику редовне наставе у чијем се разреду налази дете са тешкоћама у менталном развоју. Студенти ће бити оспособљени за учешће и сарадњу у тиму за израду ИЕП.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава</i>				
Предмет обухвата знања која се тичу садржаја, израде, имплементације, праћења, евалуације и ревизије ИЕП. Програмом су обухваћена полазишта при изради ИЕП, као и процедуре које претходе изради ИЕП. Предмет разматра и питања која се тичу рада, улога и одговорности чланова тима за развој ИЕП.				
<i>Практична настава: Вежбе</i>				
На вежбама студенти презентују ИЕП који су креирали за одређено дете, на основу процене његових могућности и потреба, као и начине на које ће пратити и евалуирати овај програм.				
Литература				
Daniels, E. R., Stafford, K.: Kurikulum za inkluziju – razvojno-prinjereni program za rad s djecom s posebnim potrebama, str. 7 – 190, Udruga roditelja Korak po korak za promicanje kvalitete življenja djece i obitelji, Zagreb, 2003. ISBN: 953-97494-8-4				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе				
Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	писмени испит		/
практична настава	25	усмени испит		40
колоквијум-и	30	Практични испит		
семинар-и	/	/		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: РЕЕДУКАЦИЈА ПСИХОМОТОРИКЕ			
Наставник: Маћешкић-Петровић С. Драгана; Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Стицање основних знања из развојне неуропсихологије у функцији овладавања, разумевања и примене метода реедукације психомоторике код деце са тешкоћама у развоју.			
Исход предмета Оспособљавање студената за припрему и практично извођење дијагностике у контексту примене реедукације психомоторике у третману, настави и рехабилитацији деце са тешкоћама у развоју. Оспособљавање студената за процену и третман развојних могућности и постигнућа које се налазе у основи стицања знања код деце са тешкоћама у развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Први део односи се на вежбе опште реедукације психомоторике, а други део на примену вежби реедукације психомоторике у раду са децом са различитим врстама сметњи и поремећаја. <i>Практична настава:</i> Вежбе –теоријско и практично овладавање извођењем метода реедукације психомоторике			
Литература 1. Повше-Ивкић В., Говедарица, Т., Практикум опште дефектолошке дијагностике, ИМЗ, 100 стр., Београд, 2000. ISBN 86-82277-22-0 2. Говедарица, Т., Општа реедукација психомоторике, ИМЗ, 100 стр, Београд, 1989. ISBN 86-82277-23-9			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10		
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ТЕХНОЛОГИЈА МАТЕРИЈАЛА И ЗАНИМАЊА СА МЕТОДИКОМ ЕЛЕКТРОМЕТАЛСКЕ, ТЕКСТИЛНЕ, ГРАФИЧКЕ И УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ			
Наставник: Филиповић М. Мирјана, Васиљевић З. Тамара			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
Циљ предмета Стицање фундаменталних знања из области технологије материјала. У оквиру овог предмета изучаваће се добијање, обликовање, обрада, структура, својства и примена металних, керамичких, полимерних и текстилних материјала.			
Исход предмета Знања стечена у оквиру овог предмета помоћиће студентима - будућим олигофренолозима у раду у установама које се баве специјалном едукацијом и рехабилитацијом особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Пдела материјала. Основна својства (хемијска, физичка, механичка и технолошка). Класификација поступака обликовања и обраде. Ливење, обликовање пластичном деформацијом (пресовање, ваљање). Термичка обрада. Обрада спајањем (лемљењем, заваривањем). Обрада стругањем. Обрада рендисањем. Обрада брушењем и глачањем. Испитивање материјала. Механичка испитивања: статичка (испитивање затезањем, испитивање на притисак, испитивање тврдоће), динамичка (испитивање ударне жилавости, испитивање замарањем). Испитивања методама без разарања. Метални материјали. Челици (добијање, структура и својства, примена). Гвожђа (утицај хемијског састава и брзине хлађења на структуру и својства). Обојени метали и легуре (алуминијум, бакар, магнезијум, олово и њехове легуре). Керамички материјали (структура и својства). Стакло. Изолациони материјали. Полимерни материјали (структура, својства и прерада). Папир (сировине за производњу, хемијски састав и структура влакана дрвета, производња папира). Текстил (структура, својства и употреба). Заштита на раду при различитим поступцима обликовања и обраде. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Практичне вежбе из области обрађених у току теоријског дела наставе.			
Литература 1. Седмак, А., В. Шијачки-Жеравчић, Милосављевић, А., Машински материјали, Завод за уџбенике, стр. 7-52; 84-133, Београд, 2007. ISBN 978-86-17-15058-5 2. Теслић, М., Технологија обраде: Завод за уџбенике, стр. 87-131, Београд, 2002, ISBN 86-17-12278-1 3. Алексић, Р., Јовановић, С., Мијин, Д., Технологија графичког материјала, Завод за уџбенике, стр. 56-98, Београд, 2005. ISBN 86-17-12939-5 4. Тешић, М., Текстилна влакна: Завод за уџбенике, стр. 25-57, Београд, 2002. ISBN 86-17-09151-7			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и			